

Naš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 - Verlagspostamt Klagenfurt 2.

LETO XIII./STEVILKA 5

CELOVEC, DNE 2. FEBRUARJA 1961

Izhaja v Celovcu - Erscheinungsort Klagenfurt

CENA 2.- SILINGA

Wird man aus den Fehlern lernen?

Im Jännerheft 1961 der Monatsschrift »Die Österreichische Nation«, die in Salzburg erscheint, unterzieht Dr. Erich Körner Wien, bei einer Erörterung des Regierungsentwurfes eines Gesetzes über die Verwendung des Slovenischen als zweite Amtssprache bei den Verwaltungsbehörden und -dienststellen in Südkärnten, auch das gesamte Minderheitenproblem in Kärnten einer eingehenden Untersuchung, deren Kernsätze wir gerne auch unseren Lesern vermitteln.

Dr. Körner befasst sich zunächst mit der diesbezüglichen Einstellung der politischen Parteien des Mehrheitsvolkes in Kärnten, und zwar der OeVP, der SPOe, der KPOe und der FPOe. Er führt unter anderem aus:

Es läge im Staatsinteresse, wenn sich die Kärntner ÖVP endlich ihrer deutschnationalen Berater, die bei den geheimen Wahlen wahrscheinlich ohnehin FPÖ wählen! - entledigen und sich statt dessen mit der ihr weltanschaulich näher stehenden katholischen Slowenengruppe verbünden würde. Sind dann die deutschnationalen Hetzer und ewigen Unruhestifter einmal isoliert, wird sehr bald auch zwischen österreichischen und slowenischen (windischen) Kärntnern Friede und Eintracht herrschen.

Schließlich sei die Kärntner ÖVP-Leitung noch an die vorbildlichen, von echter österreichischer Gesinnung zeugenden Worte ihres steirischen Parteifreundes, NRAbg. Harwalik, erinnert, die dieser (laut »Österr. Neue Tageszeitung« vom 20. März 1959) bei der Verabschiedung des Schulsprachengesetzes für Südkärnten im Nationalrat gesprochen hatte:

„Gerade dort, wo Staatsgrenze und Sprachengrenzen einander überschneiden, kann sich die wahre Souveränität des Mehrheitsvolkes erweisen, indem es der Minderheit jene Volkstumsrechte einräumt, die ihr die innere Ein- und Zuordnung zum Staatsvolk leicht machen. Lassen wir die fremden Zungen an der Grenze die brüderliche Brücke von Volk zu Volk sein!“

Die FPÖ bezeichnete in ihrem Wochenblatt »Kärntner Nachrichten« vom 24. September 1960 den Regierungsentwurf als »Keulenschlag ins Gesicht der Kärntner«, behauptete am 1. Oktober 1960, daß »die Heimat neuerlich in Gefahr« sei und drohte am gleichen Tag: »Nun werden die Kärntner keine andere Wahl haben, als eine andere Partei (statt SPÖ oder ÖVP natürlich die FPÖ! - Der Verf.) und andere Vertreter zu wählen, sollten die Opfer für die Heimat (welche Opfer die FPÖ-Anhänger z. B. während der deutschen Okkupation für unser österreichisches Vaterland oder für das von den Nazi verratene Südtirol gebracht haben, müssen sie uns erst beweisen!) nicht umsonst gewesen sein, sollte es bis zur nächsten Wahl nicht zu spät sein.“

Die offizielle Stellungnahme der FPÖ wurde in den »Kärntner Nachrichten« vom 22. Oktober 1960 veröffentlicht und in ihr der Regierungsentwurf zur Gänze abgelehnt.

Grotesk wirkt die anscheinend ausgedrückte Sorge der FPÖ wegen der durch ein solches Gesetz entstehenden »hohen zusätzlichen Kosten« und »Verzögerungen des Aktenlaufes« und der Hinweis gerade seitens dieser Partei, die gegen den auch für österreichische Kinder verbindlich gewordenen zweisprachigen Schulunterricht Sturm gelaufen war, daß zu wenig zweisprachige Beamte und Dolmetscher vorhanden seien. Typisch und an die üblichen Tiraden deutschnationaler Abgeordneter im altösterreichischen Reichsrat erinnernd, ist auch die abschließende Bemerkung, »daß in der Kärntner Öffentlichkeit keinerlei Bedürfnis besteht, die slowenische Sprache im Amtsverkehr anzuwenden, da sämtliche Slowenen die deutsche Sprache fließend in Wort und Schrift beherrschen«. An diesem, lei-

Pogajanja o Južni Tirolski propadla

Minuli teden so bili v Milanu prvi razgovori med predstavniki Avstrije in Italije glede Južne Tirolske. Avstrijsko delegacijo je vodil zunanji minister Kreisky, kateremu je stal ob strani državni tajnik dr. Gschnitzer z večjim štabom strokovnjakov zunanjega ministrstva in tirolske deželne vlade, italijansko delegacijo pa je vodil zunanji minister Segni s svojim štabom strokovnjakov. Ze začetek razgovorov so motile demonstracije neonacističnih elementov, ki so menda v Italiji prav tako glasni in zlahka najdejo ušesa, ki so jih voljna poslušati. Po treh dneh so se razgovori končali s prekinitvijo, ker nobena stran ni hotela popustiti. Izgleda pa, da je bilo obema nerodno, kajti po prvih ognjevitih izjavah v rimskih in dunajskih političnih krogih je zunanji minister dr. Kreisky polil ogenj »ogorčenja« s hladnim curkom, ko je izjavil, da se bo kljub temu treba pogajati naprej. Sliši se, da bi se drugo dejanje te tragikomične igre naj vršilo v Solnogradu. Milanski nastop je bil očitno namenjen za to, da z zunanjo odločnostjo zadovolji prenapeteže na tej in na oni strani Brennerja, katerih jetniki so postale vlade s tem, da so v preteklosti preveč upoštevale nacionalistične kričace. Do kakih stvarnih razgovorov v Milanu

sploh ni prišlo, ne o Južni Tirolski, še manj pa glede zahtev žiljskih kmetov.

Znak zaostritve položaja je tudi atentat, ki je bil izvršen na italijanski »spomenik zmage« iz prve svetovne vojne v kraju Weidbruck pri Klausenu. Neznani storilci so pod bronastega konja in jezdeca (o katerem pravijo avstrijski časopisi, da je imel »Mussolinijeve poteze«) položili bombo, ki je eksplodirala in spremenila spomenik v

Za razširitev obmejnega prometa

Kot poroča celovška »Neue Zeit« je bil minuli ponedeljek v beljaški mestni hiši posvet med predstavniki avstrijskih in jugoslovanskih okrajnih glavarstev v obmejnem pasu pod predsedstvom beljaškega okrajnega glavarja dr. Hafnerja. Predmet posvetovanja je bila razširitev malega obmejnega prometa.

Med drugim je bil iznešen predlog, da bi naj železnica od 28. maja uvedla dva nova vlaka med Beljakom in Jesenicami (oz. Ljubljano). Na vseh cestnih mejnih prehodih, kjer je carinski urad, bi naj bilo dovoljeno prekoračenje meje ob vsakem dnevnem in nočnem času. V primeru višje sile (snežni zameti, slabo vreme) bi naj bil

kup ruševin. Italijanska policija je zaprla 16 Južnih Tirolcev, ki sedaj sedijo v preiskovalnih zaporih v Brixenu in Bocnu.

Avstrijska vlada se naravnost zgledno trudi, da pripomre Južnim Tirolcem do izboljšanja njihovega položaja. Vendar se južnotirolsko vprašanje nevarno zaostruje in ograža celo gospodarske stike med obema državama. Kljub patriotičnim besedam na Dunaju in v Rimu vlada v odgovornih političnih krogih resna zaskrbljenost. Nihče pa zaenkrat ne ve, kako najti izhod iz tega za vse prizadete neprijetnega položaja.

posestnikom trajnih obmejnih propustnic dovoljen prehod tudi na drugih prelaznih točkah in ne samo na tisti, preko katere so bili prišli.

V minulem letu je okrajno glavarstvo v Beljaku potrdilo 1687 prebivalcem jugoslovanske Slovenije trajne propustnice za Avstrijo, samo v januarju 1961 pa je bilo izdano še 198 takih propustnic. Avstrijskim državljanom je bilo lani izstavljenih 257 propustnic za Jugoslavijo.

Avstrijsko posojilo Jugoslaviji

Na Dunaju so bila minuli teden uspešno zaključena pogajanja med avstrijsko in jugoslovansko gospodarsko delegacijo. Avstrija je odobrila Jugoslaviji posojilo v znesku 7 milijonov dolarjev, (180 milijonov šil.) od katerih jih je 5 milijonov dolarjev takoj na razpolago Jugoslaviji za nakup blaga v Avstriji, dočim sta ostala dva milijona predvidena kot finančni kredit v breme avstrijskega državnega proračuna za leto 1962. V skupnem uradnem poročilu je rečeno, da so razgovori potekali v znamenju izboljšanih odnosov med obema državama.

URADNE URE

Pisarna Narodnega sveta koroških Slovencev, Kršćanske kulturne zveze ter Kmečke gospodarske zveze je odprta vsak dan razen sobote od osmih do pol ene. Uradne ure predsednika Narodnega sveta so vsak četrtek od 10. do 12. ure.

Kulturno društvo v Celovcu priredi v nedeljo, dne 5. februarja, veseloigro

„Lumpacivagabund“

v Kolpingovi dvorani v Celovcu.

Začetek ne ob 5. uri popoldne, ampak ob 7. uri zvečer.

Po igri prosta zabava s plesom.

Vsi prisrčno vabljeni!

der noch immer nicht ganz ausgestorbenen deutschnationalen Hochmut ist letzten Endes die alte Donaumonarchie zugrunde gegangen. Anstatt mit einem solchen, jedem völkerverbindendem Österreichertum hohnsprechenden Geist zu paktieren, sollten sich die traditionsbetonten Patrioten in der Kärntner ÖVP besser an die Worte halten, die unter dem Titel »Wien und Belgrad« in der Nummer vom 26. November 1960 der Wiener katholischen Wochenzeitung »Die Furche« zu lesen waren:

„Wir sollten stolz darauf sein, daß uns als einziges ethnische Erbe und als ethnische Verpflichtung aus dem Zwölfvölkerstaat diese unsere österreichischen Slowenen erhalten geblieben sind, als eine mögliche Brücke zur reichen Kultur des alten und jungen Balkans...“

Es erübrigt sich, auf die Wutausbrüche der deutschnationalen Schul-, Turn-, Akademiker- und sonstigen Vereine näher einzugehen, da sich deren Äußerungen fast wörtlich mit denen der FPÖ decken. Sogar die Feier der 40. Wiederkehr des 10. Oktober 1920, an welchem denkwürdigen Tag sich 59 Prozent der Südkärntner, darunter eine entscheidende Anzahl von Slowenen (Windischen), für einen ungeteilten Verbleib Kärntens bei Österreich (aber nicht für eine spätere Diffamierung der seit 1400 Jahren in Kärnten heimatrechtigen slowenischen Sprache zu einer, auf das Aussterbeat zu setzenden bloßen Haussprache) ausgesprochen hatten, wurde von diesen Kreisen durch antislowenische Provokationen (Mitführen

von Transparenten mit der Forderung nach »Minderheitenfeststellung«; teilweises Tragen von Naziorden!) in dem ihr von Bundes- und Landesregierung zugedachten würdigen Charakter gestört.

In der Folge gibt der Verfasser seine eigene - wie er es betont - auch auf persönliche Kenntnisse der Zustände gestützte Darstellung der Lage innerhalb der slowenischen Volksgruppe wieder:

Wenn man korrekterweise der Volksgruppe alle jene 50.000 bis 60.000 Südkärntner zurechnet, die slowenische Dialekte zumindest als Haussprache benötigen, ergibt sich folgende Gruppierung:

1. »Unorganisierte«, die zweifellos die Mehrheit bilden, sich vielfach selbst als »Windische« (ein uralter Sammelname für die in Südkärnten gesprochenen slowenischen Mundarten) bezeichnen und nach den Wahlergebnissen zu schließen, zum größeren Teil SPÖ-Wähler sind;

2. Katholische Nationalslowenen, die im »NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV / Rat der Kärntner Slowenen« (Ehrenobmann ist der Direktor der Bundesmittelschule für Slowenen in Klagenfurt, Prof. J. Tischler, dzt. Vorsitzender Professor an der Bundes-Lehrerbildungsanstalt in Klagenfurt, Dr. Valentin Inzko, Sprachrohr das auch mit fallweisen deutschsprachigen Beiträgen erscheinende Wochenblatt »Naš tednik Kronika«) ihre Interessenvertretung sehen und sich im Hinblick auf die deutschnationalen Hal-

tung der dzt. ÖVP-Landesleitung bei den Wahlen größtenteils der Stimmen enthalten oder ungültig wählen;

3. Titoistische und liberale Nationalslowenen, die sich zur »ZVEZA SLOVENSKEGA ORGANIZACIJ NA KOROŠKEM / Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten« (Ehrenobmann ist der liberale Völkermarkter Arzt Dr. F. Petek, dzt. Vorsitzender der Klagenfurter Rechtsanwält Dr. F. Zwitter, Sprachrohr das, mit regelmäßigen grundsätzlichen Stellungnahmen auch in deutscher Sprache, erscheinende Wochenblatt »Slovenski vestnik«) zusammengeschlossen haben und regelmäßig zur Stimmenabgabe für die SPÖ auffordern;

4. Linksliberale und kommunistische Nationalslowenen, die vom Verein »ENOTNOST / Einheit« (dzt. Vorsitzender ist der Eberndorfer Tierarzt Dr. L. Sienčnik, Sprachrohr die Vierteljahresschrift »Enotnost«) betreut werden und in der Wahl der minderheitenfreundlichen Kärntner KPÖ einen Schutz ihrer Volksgruppenrechte erblicken;

5. »Assimilationswillige«, die zwar in der Regel zu Hause noch einen slowenischen Dialekt sprechen, aber auf sonstige Minderheitenrechte betont verzichten und in ihrer Selbstbezeichnung als »Windische« eine ausdrückliche Distanzierung von den volksbewußten Slowenen vornehmen wollen. Als Sprecher tritt der sog. »BUND DER

(Fortsetzung auf Seite 2 unten)

Politični teden

Po svetu . . .

Milejše sapice iz Moskve

so zapihljale minuli teden, ko je sovjetska vlada nenadoma izpustila na svobodo ter poslala domov v Ameriko dva letalca, o katerih so njuni svojci mislili, da sta že mrtva. Lani v juliju je bilo na visokem severu nad Barentskim morjem v bližini sovjetske meje neko ameriško izvidniško letalo sestreljeno po sovjetskih lovcih. Bilo je to samo nekaj tednov po slovitem incidentu z ameriškim pilotom Powersom pri Sverdlovsku, ko je še danes na nepojasnjeno način padlo Sovjetom v roke specialno letalo U 2, s katerimi so se Amerikanci prejšnja leta v velikih višinah nemoteno sprehajali po Sovjetski zvezi. Sledil je polom vrhunske konference v Parizu in ozračje ob incidentu v Barentskem morju je bilo zelo napeto. Ameriško letalo je padlo v morje, čigar valovi so ga požrli. Takrat je sovjetska vlada obdolžila ameriško novega »vohunškega poskusa«, dočim je washingtonska vlada odgovorila, češ da Sovjeti uganjajo piratstvo na svobodnem nebu izven sovjetskega območja ter predlagala mednarodno preiskovalno komisijo, kar pa je sovjetska zveza odklonila. Nato je počasi cela zadeva zamrla. Ker je sovjetska vlada molčala, so v Ameriki menili, da so pač vsi člani posadke utonili. V resnici so bili pri šestrelitvi le štirje člani posadke mrtvi, dva sta pa padla živa Sovjetom v roke.

Izpustitev pomeni da je bilo letalo res sestreljeno na odprtem morju, kajti sicer bi sovjetska vlada svojčas ne odklonila mednarodne preiskovalne komisije in molčala o ujetih pilotih ter drugič, da s sedanjjo izpustitvijo pilotov želi sovjetska vlada spraviti v dobro voljo novega ameriškega predsednika Kennedyja, s katerim bo imela opravka vsaj naslednja štiri leta.

Kot smo že omenili, notranji gospodarski položaj Sovjetske zveze zaradi polomij v kmetijstvu ni rožnat, pa tudi nasprotstvo s komunistično kitajsko traja naprej. Zato ji je potreben mir.

Nova smer ameriške politike

Ker je Kennedy že s svojimi prvimi vladnimi dejanji pokazal, da namerava celotno zunanjo politiko postaviti na nove temelje, morajo v Moskvi biti previdni, da si s kakimi preostri potezami ne napravijo možnosti za nadaljnje razgovore (in »okoli prinašanje«) z Amerikanci. Po drugi strani pa hoče Kennedy izkoristiti notranje težave komunizma. Zato se je lotil najbolj nerodnega vozla ameriške zunanje politike v zadnjem desetletju, namreč komunistične Kitajske. Danes Združene države priznavajo uradno še vedno Čankajškovo vlado na otoku Formozi, ki gospodari le nad 9 milijoni prebivalcev, dočim komunistične vlade v Peking, ki je absolutni gospodar nad 600 milijoni Kitajcev ne priznava, to se pravi, se dela, kot da je sploh ni. Brez ozira na načelno odklonilno

stališče do komunističnih režimov, je pa to za državno politiko tako stanje na dolgi rok nevzdržno, kajti pomenja zanikanje gotovega dejstva. In politika mora z dejstvi vedno računati ter se z njimi spoprijeti. Zadeva je še bolj komplicirana, ker bi priznanje komunistične Kitajske dalo leti stalni sedež v Varnostnem svetu Združenih narodov. To bi pomenilo, da bi v tej vrhovni ustanovi za čuvanje miru na svetu imeli stalno mesto dve komunistični velesili.

Sovjetska zveza je sicer stalno zahtevala priznanje Kitajske, vendar se pojavlja sum ali je bila ta zahteva iskrena. V sedanjem položaju se je namreč Zapad, razen Angležev, ki so vlado v Pekingu že priznali, moral s komunistično vlado v Pekingu pogovarjati samo preko posredništva Sovjetske zveze. To pa je bilo zvezano z različnimi neugodnostmi za Zapad, pač pa je koristilo Moskvi, kajti povečevalo je odvisnost Pekinga od Sovjetske zveze. Zato je dvomljivo, da se v Moskvi iskreno veselijo Kennedyjevih namenov priti v direktni razgovor s Pekinom, kajti direktni stiki bi ameriški zunanji politiki nudili možnost, da igra aktivnejšo vlogo v zvezi z notranjimi nasprotji v sovjetskem bloku in jih izkorišča v svoj prid.

Da namerava nova ameriška vlada posvečati notranjim vprašanjem v komunističnem svetu večjo pažnjo, priča tudi namera, imenovati bivšega moskovskega

poslanika Kennana in enega izmed najboljših poznavalcev komunizma, za ameriškega poslanika v Beogradu. Spori med Jugoslavijo in sovjetskim blokom so ameriško zunanjo politiko vedno zelo zanimali, tako da so mnogi resni opazovalci že večkrat bili mnenja, da si ameriška politika od teh družinskih preprirov skreganih komunističnih bratcev preveč obeta.

Imenovanje tako pomembne osebnosti za poslanika v Beogradu bi naj zasledovalo dvojni namen: po eni strani bi naj Kennan iz beograjskih virov črpal globlje poznanje in razumevanje notranjih komunističnih sporov, po drugi strani bi pa naj ameriško-jugoslovansko prijateljstvo bilo vpreženo za pridobivanje simpatij v prid Amerike med mladimi afriškimi in azijskimi narodi takozvane »nevladistične skupine«, med katerimi igra Beograd zelo vidno politiko in jih podpira na vse močnejše načine, tudi s posojili, ki jih na koncu končev itak finansira Amerika. Znamenje povečanega ameriškega zanimanja za Jugoslavijo je tudi 100-milijonov dolarjev posojila kot prispevek za podporo jugoslovanske devizne reforme. Temu posojilu pa je sledilo še nadaljnjih 27 milijonov dolarjev za nabavo raznih industrijskih naprav in strojev.

Z vzhoda so na to napovedano ameriško potezo odgovorili s starim zmerjanjem, češ da so beograjski oblastniki »izdajalci socializma« in »plačani agenti kapitalističnega Wall Streeta«. Wall Street je namreč v New Yorku, kjer je največja borza na svetu in v bližini so največje ameriške banke in finančni instituti.

. . . in pri nas v Avstriji

Ena roka štedi, druga razdaja

Govorjenje o štednji se je tudi minuli teden nadaljevalo, koliko šilingov se je prištedilo, pa ne stoji v nobeni praksi. Ko je prejšnji teden zvezni kancler ing. Raab napovedal temeljite ukrepe v tej smeri, se je ta teden oglasil k besedi podkancler dr. Pittermann. Pri obisku neke podržavljene tovarne je dejal, da bo treba tudi v podržavljenih podjetjih izvesti »špartanske ukrepe« glede varčevanja in delovne discipline. Šparta je bila mestna republika v starodavni Grčiji, kjer so vladali posebno strogi običaji. Kraja sicer ni bila prepovedana, toda gorje onemu, ki so ga zalotili, kajti hudo so ga priškrinili. Med drugim je slišati, da nameravajo ukiniti ali pa vsaj omejiti prodajo alkoholnih pijač v podržavljenih podjetjih.

Največ preglavice povzroča k štednji zaobljubljani vladi zahteva državnih uslužbencev, po povišanju plač. Ako bo povišanje izvedeno v predvidenem obsegu, bo državno blagajno osušilo za novo poldrugo milijardo šilingov. Zadeva je obema koalicijskima strankama zelo neprijetna, ker se nobena noče zameriti uradnikom. Zato si sedaj obe stranki podajata ta »vroči krompir« iz roke v roko. Našli so običajno »zdravilo«: nova pogajanja v raznih komisijah ter razgovore s predstavniki deželnih vlad. Dokler bodo komisije zasedale

in razgovori trajali, bodo pa seveda uradniki morali čakati.

Študentje so volili

Minuli teden smo imeli še ene volitve. Visokošolci po vsej Avstriji so volili svoje stanovsko zastopstvo. Borba je šla predvsem za glasove novih študentov, kajti njihova odločitev kaže smer, ki jo ubira mladina. Razmerje sil se v glavnem ni spremenilo, pač pa je zmerno desničarski blok, ki se naslanja na OeVP, mogel nesporno ohraniti svojo absolutno večino. Čeprav se v odstotkih razmerje sil ni spremenilo, je pa desničarski volilni blok po številu glasov narastel od 8058 na 12.116 glasov, kar je bilo seveda vzrok za slavljenje zmage, posebno ker so socialisti za spoznanje nazadovali od (14,1% na 13,6%). Rahlo so izboljšali svoj položaj tudi rjavi nacisti, ki z 28 procenti glasov sicer ostanejo manjšina. Vendar je to znatno število še vedno trajen opomin, da je velik del avstrijske visokošolske mladine protidemokratsko okužen. Pri izobraženstvu ne igra glavne vloge število, ampak delo, ki ga razvija in vpliv na javnost, ki si ga more zagotoviti. In delavnost nacističnih izobražencev, ko so praviloma seveda tudi nemško-nacionalni, je vsekakor živahna. Njehov vpliv pa čutimo itak na vsakem koraku. Ob teh številkah bi se naj tisti, ki jim je mar ohranitev demokratične svobode v Avstriji, resno zamislili.

SLOVENC

doma in po svetu

Papeževi spomini na Slovence

Ko je papež Janez XXIII. pred kratkim obiskoval razne vatikanske urade, je med drugim prišel tudi v Sv. kongregacijo za širjenje vere, vatičansko ministrstvo za misijonske dežele. Tam mu je predstojnik kongregacije, kardinal Agagianian predstavil višje uradnike, med katerimi je tudi Slovenec msgr. dr. Janez Belej. Sv. oče je takoj začel govoriti o Sloveniji, ki jo je svojčas, ko je bil apostolski delegat v Bolgariji, obiskal in se za več dni ustavil v Ljubljani, kjer je več dni opravljal duhovne vaje pri slovenskih oo. jezuitih. Imena voditelja duhovnih vaj se ne spominja več, pač pa dobro ve, da je bil zelo podoben pokojnemu papežu Piju XI. V Ljubljani je vsak dan daroval sv. mašo v franciški cerkvi pri Tromostovju, v središču mesta. Zelo ga je razveselilo, ko je videl, da je bilo ob delavnikih toliko ljudi pri sv. mašah. In pristavil je: »Zelo sem se čudil, ko so se mladi delavci pripeljali na kolesih in jih prislonili nezaklenjene k cerkvi. Po službi božji pa so zopet sedli na svoja kolesa in odbrzeli na delo.«

Berlinčani navdušeni za slovenske pesmi

Slovenski oktet, vrhunska pevska skupina osmih pevcev ki smo jo imeli pred leti priložnost slišati tudi v Celovcu, je v minulih mesecih opravila zelo uspešno turnejo po zapadni Evropi, kjer je žela povsod sijajne uspehe. Med koncerti v vrsti prestolnic ter francoskih in nemških industrijskih središč je bil tudi koncert v Berlinu, v veliki dvorani Akademije za glasbo, ki je najmodernejša in največja koncertna dvorana v tem trimilijonem mestu. Dan prej je ondi dirigiral simfonični koncert sedaj najbolj znani evropski dirigent, Dunajčan Herbert v. Karajan. Po 150 vrhunskih glasbenikih je prišlo na oder osem mož iz Slovenije, vendar so si kritiki bili edini, da so tudi oni s svojimi glasovi napolnili razsežno dvorano. Nastopili so s klasičnim umetnim programom ter z narodnimi pesmimi. In prav s temi so najbolj vžgali sicer zahtevno in izbirčno berlinsko nemško publiko. Očividno, dopisnik ljubljanskih »Naših razgledov« B. Pogačnik poroča: »Po starih čudovitih Gallus-Petelinovih skladbah so prvič prodrli pregrade in ko so v drugem delu koncerta prišli preoblečeni v (slovenske) narodne noše... jih je že sprejelo dolgo, živahno ploskanje. Ploskanje, ki je pozneje pri vsaki pesmi naraščalo v pravo navdušenje in ob koncu dobilo svoj ventil v vzklikih „Kommen sie wieder!“ Sicer zapeta berlinska publika je stala na nogah in zahtevala še in še novih pesmi. Celih šest ali sedem pesmi — z našo koroško „Mojcej“ in „Bosenskim kolom“ na kraju — so morali po mnogih klicih dodati in tako podaljšati koncert za skoro pol ure. Neki kritik je zapisal: „Klicali so, da bi obudili v življenje celo kamne!“

Slovenec na ameriški razstavi

„Rahr Civic Center“, po našem mestni muzej v mestu Manitowoc, v Združenih državah, ki ga vodi bivši kustos ljubljanskega muzeja in tudi na Koroškem znani umetnostni strokovnjak dr. Rajko Ložar, je konec januarja priredil razstavo sodobnega italijanskega slikarstva. Zastopani so bili največji moderni mojstri v Italiji od De Chirica prek Carraja, Morandija, De Pisisa, Tosija in drugih. Med njimi sta tudi dva Slovenci, in sicer Tržačan Spacal in Goričan Anton Mušič. Informativni spis o razstavi izrecno omenja, da sta oba imenovana umetnika slovenskega rodu.

Wird man aus den Fehlern lernen?

(Fortsetzung von Seite 1)

KÄRNTNER WINDISCHEN“ (Obmann ist der Klagenfurter Mittelschulprofessor und ÖVP-Labg. Dr. V. Einspieler, Obmannstellvertreter der Grifener Hauptschullehrer und FPÖ-Labg. E. Silla) auf, der es jedoch bis heute weder zu größeren eigenen Veranstaltungen noch zu einem eigenen Presseorgan gebracht hat. Es ist daher zweifellos unzutreffend, wenn sich dieser Verein als Interessenvertretung jener 28.000 Slovenen aus gibt, die als Umgangssprache bei der Volkszählung 1951 „windisch“ anführten. Der Verfasser kennt selbst zahlreiche Südkärntner Slovenen, die sich zwar des landesüblichen Begriffs „windisch“ bedienen, durchaus austrophil eingestellt sind, aber SPÖ oder nach der Empfehlung des katholischen Slovenenblattes ungültig wählen. Dr. Einspielers Anhang dürfte von allen fünf Gruppen der kleinste sein; auch sind außer ihm und seinem Stellvertreter Silla noch keine Persönlichkeiten seines Vereines öffentlich in Erscheinung getreten. Kennzeichnend ist seine Zugehörigkeit zum „Kärntner Heimatdienst“, der bereits erwähnten deutschnationalen Dachorganisation. Der seinerzeitige sozialdemokratische Landesparteiobmann A. Falle hat für Kärntner, die zwar zu Hause slowenisch (windisch) sprechen, sich aber ihres Volkstums schämen und von den Deutschnationalen mißbrauchen lassen, die treffende Bezeichnung „windische Deutsch-nationale“ geprägt.

Der Verfasser berichtet sodann, daß der »Rat der Kärntner Slowenen« und der »Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten« eine gemeinsame Stellungnahme zum Gesetzentwurf über die slowenische Verwaltungssprache ausgearbeitet haben und fährt fort: »Diese beiden größten slowenischen Organisationen haben den vorliegenden Regierungsentwurf für unzureichend, da dem Staatsvertrag widersprechend, erklärt.« Anschließend gibt er die slowenischen Einwendungen, die auch in unserem Blatte seinerzeit veröffentlicht wurden, kurz wieder.

Dr. Körner faßt seine, offensichtlich vom besten Willen nach Erforschung der objektiven Wahrheit getragenen Erkenntnisse folgendermaßen zusammen:

ZUSAMMENFASSUNG

Es ist unerfreulich, daß sich die Zweite Republik Österreich erst durch den Staatsvertrag 1955 von ausländischen Mächten einen speziellen Volksgruppenschutz auferlegen ließ.

Es ist dem internationalen Ansehen unseres Staates schädlich, daß der siebente Staatsvertragsartikel, trotz der im Juni 1958 erfolgten Einmahnung durch den 8. Kongreß der „Föderalistischen Union europäischer Volksgruppen“, bis heute noch nicht zur Gänze durchgeführt wurde, und es ist geradezu peinlich, daß der vorlie-

gende Regierungsentwurf ausgerechnet erst zum Beginn der UNO-Debatte über die Lage der österreichischen Minderheit in Italien veröffentlicht, aber dennoch bis heute von der Volksvertretung kein diesbezügliches Gesetz beschlossen worden ist!

Zum Inhalt des Entwurfes ist zu sagen, daß er — obwohl zweifellos besser als das völlig unzureichende Gerichtssprachengesetz 1959 — weder zur Gänze dem Staatsvertrag, noch einem fortschrittlichen Volksgruppenschutzgesetz entspricht!

Wie es auch der bekannte österreichische Staatsrechtler, Univ.-Prof. Dr. F. Ermacora („Die Kärntner Minderheitenfrage als Rechtsproblem“ in „Der Donauraum“, Heft 1/1960, S. 24) für vertretbar hielt, könnte der örtliche Geltungsbereich ohne Benachteiligung der österreichischen Mehrheit auf das gesamte Gebiet der gemischtsprachigen Verwaltungsbezirke Völkermarkt, Klagenfurt-Land, Villach-Land und Hermagor, zumindest aber auf das Gebiet der sdtg. Schulverordnung 1945 ausgedehnt werden. Kein Einwohner dieser Gebiete wäre hierbei gezwungen, sich der slowenischen Sprache vor Ämtern zu bedienen; wer es aber wünscht, dessen Eingabe sollte folgerichtig in allen Instanzen slowenisch verhandelt bzw. erledigt werden! Da in begrüßenswerter Weise auch die Sozialversicherungsträger einbezogen erscheinen, ist nicht einzusehen, warum dies nicht auch mit den öffentlich-rechtlichen Interessenvertretungen (Kammern) geschieht.

Es wäre überhaupt für die Zukunft ratsam, bei der Volkszählung nach der „vorwiegenden Hausprache“ zu fragen und in Kärnten hierbei

nur zwei Antworten („deutsch“ oder „slowenisch [windisch]“) zu formulieren.

Als „provisorisch“ wäre lediglich die Heranziehung von Dolmetschern festzulegen und die Heranbildung von beider Landessprachen kundiger Beamter, analog den Südtiroler Bestimmungen, durch Gewährung von Verwendungszulagen zu fördern und zu beschleunigen. Wenn deutschnationale Überheblichkeit den Besuch zweisprachiger Schulen weiterhin ablehnt, hat sie es sich selbst zuzuschreiben, wenn dann die österreichischen Slowenen unter den Südkärntner Beamten die Mehrheit bilden sollten.

Nur der deutschnationale Kirchturmshorizont mit seiner unheilbaren „Südmärk“-Psychose kann in einer großzügigen Volksgruppenpolitik, die das internationale Ansehen unserer Republik beträchtlich zu heben und das berechtigte Mißtrauen unserer slowenischen Mitbürger abzubauen geeignet wäre, ununterbrochen „Gefahren“ erblicken. Wir aber, die wir als österreichische Patrioten auch heute noch die Verbundenheit aller Donauvölker bejahen und daher insbesondere unsere eigenen kleinen slowenischen und madjarischen Volksgruppen vor einer Diffamierung und weiteren Schwächung bewahren wollen, bekennen uns zu den trefflichen Worten, die Bundespräsident Dr. Adolf Schärf am 10. Oktober 1960 an die Kärntner gerichtet hat:

„Wer genau weiß, daß er im Recht ist, wer sich seiner Sache sicher fühlt, der ist großzügig und ehrlich, offenerherzig und besonnen bei der Regelung von Minderheitenfragen, die es in vielen Ländern gibt!“

Pozdrav prijatelju Koroške pisatelju Ksaverju Mešku

Ko se je pred kratkim uredništvo neke koroške slovenske revije obrnilo na pisatelja Franca Ks. Meška s prošnjo, »da bi kaj napisal«, je prišel odklonilni odgovor od sedaj že 86-letnega pisatelja, ki je kot duhovnik več desetletij pastiroval med koroškimi Slovenci in pisal za vse Slovence, za odrasle pa tudi za mladino.

Meško je začel pisati že zelo mlad. Kot nižješolec je objavil svoje prve pesmi v mladinskih listih »Vesna« in »Domovina«. Pozornost širšega slovenskega občinstva je zbudil njegov roman »Kam plovemo?«, ki je izhajal v reviji »Ljubljanski zvon«. Leta 1903 je spisal dramo »Na smrt obsojenca«, ki opisuje življenje koroških Slovencev. Meško je mojster psihološke črtice in ga odlikuje izredna tenkočutnost, vse njegovo pisanje pa preveva toplina milina človeka, ki ne zna sovražiti. Naravnost vzorna mladinska knjiga pa je »Mladim srcem«. Njegove drame, povesti, romani, črtice in pesmi je zbrala in izdala celjska Mohorjeva družba v 5 debelih knjigah.

Nadalje je bil župnik pri Mariji na Zilji. Usoda je sicer hotela, da je zapustil Koroško, toda v srcu je ostal z nami najtesneje povezan. Sicer pa prepustimo besedo naši sotrudnici, ki nam piše:

»Na Selah pri Slovenjgradcu je cerkva svetega Roka. Tja so naši predniki radi romali, peš iz pliberškega kraja ali z vlakom do Prevalj. Posebno častili so ga bolniki z ranami. Pred kakimi 40. leti je od nas hodila še vsako leto močna skupina romarjev. Utrujeni smo prišli do Sela zvečer, tam prenočili in zjutraj je bila romarska maša. Po cerkveni slovesnosti je romarska skupina zopet odšla in grede obiskala semjem v Guštanju, od tam pa z vlakom do Pliberka ali pa peš čez Poljano in Holmec.

Č. g. Franc Ks. Meško župniku je že mnogo let na Selah. Menda je bilo leta 1937, ko ga je tam obiskala skupina prosvetašev iz Libuče in Grabel pri Pliberku. Sicer se je g. Meško večkrat, ali bolje, redno oglašal znancem v našem kraju. Zadnje pismo mi je pisal v odgovor na prošnjo za prispevek reviji »Vera in dom«. Toži, da je zelo bolan, usiha kot drevo v zemlji brez vlage in poleg tega skoraj čisto slep. Pozdravlja v slovo.«

Vzoren duhovnik in darovit pisatelj, ki je vse svoje življenje in svoje darove izčrpal v službi naroda. Naj bodo te vrstice skromen izraz naše hvaležnosti.

Brat Filiberto

Odločitev bogatega industrialca iz Torina, ing. Filiberta Guala, da zapusti svet, v katerem je dosedaj živel in deloval ter se za vselej zateče v samostan, je morda najznačilnejši doživljaj preteklih božičnih praznov v Italiji. Ing. Guala, ki je star 53 let, zapušta za seboj sijajno življenjsko pot. Bil je ravnatelj več tovarn ter član upravnih odborov raznih velikih podjetij, v katerih je zaposlenih nad 30.000 delavcev in nameščencev. Njegovi mesečni dohodki so znašali več milijonov lir.

Filiberto Guala je veljal pri vseh, ki so ga poznali, za imovitega in sposobnega gospodarstvenika, ki bi bil lahko zadovoljen s svojo usodo. Kljub temu, se je pred mnogimi tedni odpovedal vsem donosnim položajem, številnim častnim službam, svojemu velikemu premoženju in se napotil v samostan trapistov v bližini večnega mesta, da bi tu v molitvi, postu in odpovedih preživel preostanek svojega življenja.

Kaj ga je k temu napotilo, tega ing. Guala ni povedal. Ve se samo, da je bil vedno globoko veren človek in da se je vedno trudil, da bi svojim podrejenim delavcem v smislu krščanskih nauk lajšal njihovo težko delo. Pravijo, da se je razočaral nad današnjim mrzlim in brezsrčnim svetom. Vse svoje premoženje je razdelil med potrebne.

Redovniški red trapistov, ki si ga je izbral, velja za enega najstrožjih in najbolj

asketskih. V tem redu veljajo pravila »večnega molka«, ki ga redovniki prekinjajo samo v občevanju s svojim predstojnikom ni spovednikom. »Dar jezika«, pravijo redovniška pravila, »uporabljamo samo za molitev«. Celo najožji sorodniki redovnikov smejo na obisk samo enkrat na leto, pri tem pa ne smejo spregovoriti niti ene same besede.

Ing. Guala je 11. novembra lani prestopil samostanska vrata Fratocchie. Prva preizkušnja, postulat, je trajala mesec dni.

Čudesa in skrivnosti narave Nekaj o sršenih

Vsakdo pozna izrek, da je sršenov pik za devet osjih in osji za devet pikov čebele. Sršeni so torej pri našem ljudstvu na slabem glasu. A v nečem so vendarle mnogo boljši od človeka.

V eni zadnjih številčk ameriške prirodoslovne revije »Natural History« je dunajski žužkoslovec dr. Fritz Schremmer prav o sršenih objavil nekaj zanimivih opažanj in slik. Glavna je ugotovitev, da so pri sršenih edini gospodarji samice, in da je pri njih občestveno, socialno življenje neverjetno razvito.

Delo v gnezdu, ki šteje včasih več kot tisoč sršenov in več kot 200 ličink, je strogo organizirano. Nekatere samice morajo

predpisov. L. 1811 je moral Napoleon n. pr. vso Dalmacijo in Hrvatsko celo sploh izločiti iz francoskega carinskega območja, ker ni imel dovolj četa, da bi mogel zadostno nadzirati vse obsežne meje. Skratka: ako bi hotel izvesti svojo carinsko zaporo vsaj za silo učinkovito, bi moral kratko in malo anektirati vso Evropo, kar ga je sicer jako mikalo, toda za to mu je vendarle manjkalo moči.

Ta celinska zapora pa je bila končno tudi za Napoleona samega precej dvorezen meč. Mnogim industrijam je začelo občutno primanjkovati surovin (zlasti tekstilni), še bolj je zastal izvoz, kar vse je povzročalo potem tudi nevarno brezposelnost; kmet niti za majhne cene ni mogel več prodajati vseh svojih pridelkov in občutno je padel tudi dohodek iz carin in davkov. Glede na to in pa iz čisto merkantilističnih razlogov je bil potem Napoleon celo sam prisiljen izdajati domačim francoskim izvoznikom in uvoznikom razne dovolilnice, malo se je pa brigal za težke gospodarske posledice v nekaterih ostalih državah. V teh je zato nevolja proti zaporu počasi tako nastla, da je končno moral na eni strani dovoliti nekaterim lukam celo organizacijo nekakega uradnega tihotapljenja, a na drugi strani je zopet odredil neusmiljene kazni za firme, ki so se bavile s tihotapstvom na debelo, razen tega so pa tako utihotapljenju blago še zaplenjali in ga sežigali. To je vodilo do neštetihih bankrotov, do globokih pretresov vsega gospodarstva ter do splošne gospodarske demoralizacije. Ko so potem dežele, ki niso stale pod njegovim neposrednim nadzorstvom (n. pr. Avstrija, Rusija) videle, da se niti Francija sama ne drži dosledno strogih odredb celinske zapore, so jo seveda bolj ali manj odkrito izigravale tudi same.

Navzlic tej gospodarski zmedi in težavam pa Napo-

Usihajoče pero

Na štajerski fari, kjer se časti z ranami svetec in mučenik »Rok« — pisatelja v »Selu« — obiskal je Bog s križem prav težkim, mu to govori:

„Služabnik moj zvesti, maziljenih rok,
nalil sem ti v kupo življenja gorja
do vrha — popij ga do dna,
čeprav bo požitek grenak in globok — —

Dopisana knjiga je tvojih povesti
in črtic in pesmi in drame bolesti —;
povedal dovolj si, kako naj bi zvesti
hodili za Bogom, za narod po cesti — —

Oči ti zatisnil sem prej, nego smrt
te zavila je v mrzli svoj prt
s solzami, z ran tvojih — pretkani,
in zdaj sem, bolnik moj, ves tebi ob strani.

Glej, narod, ki, »Črtice« tvoje rad bere,
k srcu si vzame vse »Tihe večere«;
glej, prave smeri si bo našel ob »Njivi«.
Dovolj si mu biserov dal — ljubeznivi

učitelj mladine, voditelj v višine.
Vseh tvojih del vrednost ti s smrtjo ne mine.
Pri Meni boš s križem se veselil zmage,
ko zrl boš ob sebi — vse svoje predrage.

M. H.

Dne 11. decembra 1960 je ob prisotnosti sorodnikov prejel pred oltarjem belo redovniško obleko in od tega trenutka dalje se je imenoval »brat Filiberto«. Druga preizkušnja, noviciat, traja dve leti in novinec v tem času lahko vedno zapusti samostan, če smatra, da ni rojen za tako življenje. Po dveh letih bo Filiberto Guala položil trikratno zaobljubo kreposti, revščine in poslušnosti. Čez belo redovniško obleko bo prejel črni škapulir s kapuico. S tem bo nepreklicno in za vedno, do konca svojega življenja, odrezan od sveta ostal v samostanu.

Verjetno bo našel med samostanskimi zidovi tisti mir in duhovni pokoj, ki ga ni našel po tovarnah in industrijskih obratih.

(Iz »Demokracije«, Trst)

Mesne kroglice v čeljustih pa nesejo samice lovke ličinkam. Te so poleti, ko je njihov čas, shranjene v šesterokotno razvrščenih celicah, v katerih vlada vedno enakomerna in takšna toplota, ki ličinkam najbolj prija, to je 30 stopinj Celzija. Toplota v gnezdu variira kvečjemu dve stopinji tudi tedaj, ko zunaj nastopajo razlike do 7 stopinj. Za to skrbijo odrasle samice s telesno toploto.

Pri krmljenju ličink je zanimivo to-le: Pravkar izlegle ličinke krmijo samice sršena z izločki svojih telesnih žlez, a bolj razvite ličinke krmijo z mesom. Ko se samica skloni k ličinki v celico, ta dvigne glavicico, razkrije čeljusti in spusti iz ust kapljico prozorne slinice, ki napravi mesno kroglico spolzko, tako da jo ličinka laže požre. A samice prihajajo k ličinkam tudi takrat, ko ne prinašajo hrane in jih dražijo tako dolgo, da ličinke izločijo slino, katero odrasle samice hlastno uživajo. Ta pojav je bil že znan. Entomolog Wheeler, profesor s Harvardovega vseučilišča, je krstil tako vzajemno krmljenje za »trophalaxis«. Je v navadi pri vsej zvrsti »hymenoptero«, in je po njegovem mnenju važen temelj njihovega občestvenega življenja. Slinasti izloček ličink je namreč hranilen in je hkrati dražilo, ki vzpodbuja odrasle, da za to nagrado gojijo svoj zarod.

Sršenice so torej dobre matere, grdo pa delajo z zakonskimi drugimi, z lenimi samci. Ti služijo samo za oploditev. Takoj po njej se samica z največjo krvolednostjo loti samca. Pika ga in grize ter ga razmesari do smrti. V poskusnih kletkah je dostikrat najti odgriznjene glave sršenov. Z njihovim mesom pa samice krmijo trenutni zarod v gnezdu.

leon nikakor ni bil voljan odreči se celinski zapor, zlasti ko je videl, da ima celo njeno nepopolno izvajanje vendarle precej težke gospodarske posledice za Anglijo, posebno glede izvoza. Ta je mogla vzdržati le zaradi svojega naprednega gospodarskega ustroja, najmodernejših industrijske tehnike opreme in vzorne mednarodne bančne organizacije, katere se Napoleon ni upal dotikati, in pa zato, ker je šlo Napoleonu predvsem za uničenje angleškega izvoza na evropsko celino, ne pa zato, da bi preprečil n. pr. izvoz žita v Anglijo. V smislu merkantilističnih nauk je namreč skušal izvleči iz nje vse zlato in je zato na tihem celo podpiral izvoz francoskega žita v Anglijo. V takem položaju so potem seveda tudi Angleži gledali predvsem na to, da vzdrže svoje finance zdrave, kar so mogli kolikor toliko doseči le s svojimi velikimi kapitalnimi rezervami in z gospodarskim kreditom, ki so ga uživali povsod.

Navzlic temu so pa gospodarske težave Anglije l. 1811 že tako narastle, da so začeli že mnogi trditi, da bi bilo mnogo bolje skleniti mir pod kakršnimi koli pogoji kot pa nadaljevati vojno. Tečaj angleških papirjev je začel nevarno padati, bankroti so se množili, skladišča so bila prenapolnjena z neprodanimi kolonialnimi in industrijskim blagom, kruh se je pa dražil. Ker je Napoleon prav tedaj še močno postril svojo celinsko zaporo, je povzročilo to težke posledice za Anglijo. Tovarne so morale bistveno omejevati svojo proizvodnjo in delavske mezde so padale, kar je vodilo potem tudi do vedno pogostejših in vedno nevarnejših socialnih nemirov, da, marsikje že do pravih uporov. Nemogoče je predvidevati usodo, ki bi jo bila doživela tedaj Anglija, ako bi ne bil storil Napoleon te velike napake, da je dovolil izvažati žito v Anglijo.

(Dalje prihodnjici)

FRAN ERJAVEC:

305

KOROŠKI SLOVENC

(III. del)

Vsekakor je pa povzročala celinska zapora nekatere gospodarske težave, ki so vodile celo od nemirov, zlasti še po l. 1807, ko so prišli Angleži zaradi blokade v huda navzkrižja z Zedinjenimi državami Sev. Amerike in so ustavile skoro ves izvoz žita in bombaža v Anglijo, kar je potem povzročilo veliko podražitev kruha in brezposelnost v tekstilni industriji. Mnogo manj je pa čutila to zaporo celina, ki je bila tedaj še po ogromni večini kmetijska in je zato lahko, razen bombaža in kolonialnega blaga, sama krila skoro vse svoje potrebščine, manjkajoče pa vsaj deloma z raznimi nadomestki (kavo n. pr. s cikorijo), deloma jih pa dobavljala po suhem (n. pr. bombaž iz Levant preko Ilirije). Navzlic temu je pa seveda povzročala zapora marsikatero nepriliko tudi celini, a nekatere panoge so bile prizadete še celo prav v živo, n. pr. tekstilna industrija in vse panoge, povezane s pomorsko plovo.

V hude stiske so prišle tudi dežele, katerih skoro edini dohodek je bil izvoz žita in lesa (n. pr. Rusija). To je potem seveda povzročalo med njimi tudi veliko nevoljo in so skušale zaporo na vse mogoče načine celo očitno izigravati ali pa vsaj tolerirati tihotapljenje na debelo. Tako je potem tudi izvajanje blokade zaviselo skoro zgolj od tega, če so bile v dotični deželi nastanjen francoske posadke, a še v takih primerih so premnogi podkupljivi francoski krajevni činitelji (celo konzuli in generali) vprav bistveno slabili strogost blokiranih

SELE

(Dva nova zakonska para)

V aprilu 1945 je v Steinu ob Donavi streljala SS na dvorišče kaznilnice v gruči jetnikov. Tam je takrat padel začet od smrtonosne kroglice tudi Ožbolt Čertov, posestnik p. d. Zvrhnji Hlipovčnik. Že v zaporu v Celovcu je v ustni oporoki določil za dediča sina svojega nečaka, Valentina Čertova. Ta je s pomočjo vdove pokojnika gospodaril, zgradil novo gospodarsko poslopje in pred par leti temeljito prezidal in povečal tudi hišo. Bolehna stara teta ga je večkrat pregovarjala, da naj pripelje v hišo novo gospodinjstvo. Odlasal je in čakal in si pomagal z drugimi delovnimi močmi, dokler ni prišel pravi čas in — prava, od Boga mu določena življenjska družica.

Ta je bila Neži Kelih, p. d. Zvrh. Bošnjakova. Zrasla v številni družini — vseh deset otrok še živi — se je doma navadila kmečkega dela, v gospodinjstvu pa se je še posebej urila v gospodinjski šoli šolskih sester v št. Rupertu. Odlikovala se je kot vnet članica Marijine kongregacije, farne mladine in pevskega zbora. Že jo je lani mikalo, da bi sledila svoji sestri Tinci v samostan, pa ji je Bog odkazal poklic zakonske žene. Temu klicu je zdaj sledila.

Naš župan g. Simon Ogris je že dve leti kot vdovec živo čutil, da človeku ni dobro samemu biti. Istotako si je želela Marija Kelih naslednika po svojem predpoldruhim letom umrli možem. S poroko bo obema ustreženo.

BILČOVŠ:

V slovo Pomočevemu očetu

V novem letu se je smrt oglasila dne 17. januarja, ko je nenadoma moral umreti blagi Avguštin Safran, p. d. Pomočev oče. Bil je namenjen v Celovec, da bi opravil pri nekem uradu nujni podpis in si nakupil tobaka, ker je imel tudi trafiko v oskrbi. Po začetnem obotavljanju se je končno le odločil za vožnjo v mesto z lastnim avtomobilom. Na koncu Dobrave se je zgodila strašna nesreča. Pri mostu blizu Obrita je na nepreglednem ovinku privozil pekovski avto iz Vetrinja in sta zadela oba voza frontalno eden v drugega. Učinek je bil strašen. Smrtno se je ponesrečil Pomočev oče, mati in sin Hanzi pa sta dobila manjše poškodbe. Oče je umrl v Celovcu v bolnici. Na dan sv. Boštjana smo imeli popoldne ob pol 3. uri pogreb, kakršnega Bilčovš še ni videl. Nepregledna množica ljudstva je prihitela od blizu in daleč, da se poslovi od blagega očeta. Na pogreb je prihitelo 11 duhovnikov. Sprevod so vodili mil. g. kanonik Aleš Zechner, in so imeli na grobu ganljiv govor, v katerem so pokazali, kako je bil rajni zgleden katoličan, skrben družinski oče, ki je pripomogel svojemu sinu Rudiju do duhovniškega poklica, kako je bil rajni pripravljen pomagati, če je bilo potrebno. Bil je rajni umen kmet, izkušen mlinar, postavil je v Bilčovsu prvo žago, bil je talentiran muzik, igral je dovršeno orgle, na klavir in druge instrumente. Bil je pa tudi spreten urar in je uspešno »ozdravil« marsikatero uro. Dolga leta je bil tudi cerkveni ključar in cerkveni odbornik. Bog mu povni vse, kar je cerkvi in tudi drugim dobrega storil. V imenu škofa so se mu č. g. kanonik Zechner za vse dobro iskreno zahvalili. V cerkvi so č. g. dekan

VOGRČE:

Smrt Šulnove tete

Daleč po Podjuni je bila znana in spoštovana Šulnova teta — Ljudmila Miklin. Zato je tudi njena smrt vzbudila žalost ne le doma in v Vogrčah, ampak daleč naokrog, zakaj umrla je žena, ki je bila tako povezana z narodnim življenjem, da je bila vsem zgled verne, zavedne koroške Slovenke.

Rojena je bila 6. 2. 1895 pri Poltniku na Bistrici. Njen oče Jože Kraut je bil župan, kremenit značaj, zaveden Slovenec, mati pa iz znane Mlinarjeve družine v Čirkovčah, in njen stric je bil dekan v Trbižu, drugi pa advokat. Bila je nadarjena, znala lepo deklamirati in nastopati in bila tudi družica pri Rožmanovi novi maši in mu deklamirala. V 1. 1908-1909 je bila v narodni šoli v št. Rupertu in tam ob zaključku na proslavi imela slavnostni govor. Do smrti se je te šole hvaležno spominjala in rekla, da ji je največ koristila za vse življenje. Potem je bila tri leta na učiteljsku pri šolskih sestrah v Mariboru, toda po materini smrti je morala domov in tako ni

Pri nas na Koroškem

Tako je domači župnik v ponedeljek, 23. januarja v romarski cerkvi na Zihpoljah pred poročno mašo oba para zvezal in blagoslovil. Dobremu začetku naj sledi srečno zakonsko življenje v ljubezni in medsebojni pomoči! To želimo obema paroma.

Žalost je obiskala Skutovčev družino, ko je po daljšem bolehanju dne 26. jan. umrl v 79. letu starosti stari oče Tomaž Ogris.

V prvi vojni je bil ranjen skozi lica. Vsa leta nato je bil vnet načelnik zveze vojnih povratnikov, po drugi vojni tudi nekaj mesecev od oblasti imenovani župan selške občine.

Pokojnik se je vedno rad udeleževal pogrebom. Ni čuda, da je bila tudi udeležba na njegovi zadnji poti zelo številna, posebno moških je bilo veliko. Požarna brambora in bivši vojaki korporativno. Družini, ki ga bo zelo pogrešala, je bilo s tem izraženo globoko sočutje. Naj počiva v miru v grobu svojega pokojnega očeta!

Košir imeli lepo pridigo, v kateri so se rajnega spominjali kot dobrega očeta, cerkvenega ključarja, vernega kristjana, ki je bil član cerkvenega pevskega društva, sam tudi večkrat opravljal delo organista, če je bilo potrebno. Z njim je legel v grob tisti, ki je pomagal, kjer je bila potreba. Globoko sožalje izražamo celi Pomočevi družini, naj jih ljubi Bog potolaži ob tej bridki zgubi. Počivaj v miru blaga, plemenita duša!

Ljudsko gibanje

V minulem letu je bilo v župniji Bilčovš rojenih 35 otrok, 26 fantov, 9 deklet, 27 zakonskih, 8 nezakonskih, doma rojenih 12; drugod 23.

Umrlo je 7 oseb, 5 moških, 2 ženski. Eno osebo je Drava naplavila. Umrli so: Strauss Vincenc, p. d. Bovat v Brančivasi; Schellander Janez, p. d. Kajžnik v Želučah; Woath Stefan, tesar v Bilčovsu, bivši župan; Hedenik Primož, p. d. Rožan v Velinji vesi; Mlinarits Ferdinand, p. d. Krajgar v Želučah; Boštjančič Uršula, p. d. Bastinca v Branči vesi; Reichmann Jožefa, p. d. Bvažijeva.

Poročenih je bilo 8 parov: Filipič Janez, Šmonov v Velinji vesi z Marijo Krušič, Rupijevo; Bister Franc, mladi Matjak na Moščenici z Ano Schanig; Ogris Vincenc, p. d. Odrej z Elizabeto Kus na Mali gori; Ogris Fridi, p. d. Žnidar v Branči vesi z Ivanko Lauritsch; Ronacher Heribert z Gabrijelo Mikl, Vadnjakovo; Hedenik Rupert, v Velinji vesi s Pavlo Seher, p. d. Knaberlnovo; Ogris Karl, p. d. Žalnik s Kulnik Martino iz Vesave; Jakopič Andrej, p. d. Humnik z Uršulo Adlasnik.

mogla postati učiteljica, kar si je želela. Gospodinjsko znanje si je še izpolnila v Klobensteinu na Južnem Tirolskem, in postala odlična kuharica in gospodinja in z nasveti mnogim pomagala.

Po smrti prvega moža se je 1. 1937 poročila z Alojzijem Miklinom v Vogrčah in mu tako nadomestila umrlo ženo — njeno sestro. Novo gospodarstvo pri Šulnu, ki sta ga prevzela, pa je rabilo dobre in pridne gospodinjice in otroci so dobili teto kot vzgojiteljico in drugo mater. Lepo in srečno sta živela skupaj dosedaj in Šulnovi hiši pridobila ugled in gospodarsko trdnost. Le čas pod nacistično diktaturo je bil težak, ko je morala radi svoje odločnosti in zavednosti marsikaj pretrpeti, živeti v strahu, kdaj jo izselijo in pravi križev pot je bil zanjo, ko je skušala pomagati bratu v taborišču v Nemčiji, pa je tam žalostno končal. Prav krivice, storjene njenemu narodu, ki jih je doživljala in bridko občutila, so jo še bolj utrdile, da ni poznala strahu, da se ni zatajila in je šla vedno rav-

DAROVI

G. Janez Hutter je daroval 200.— šil. Krščanski kulturni zvezi, ki mu tem potom izreka srčno zahvalo za dar v prid našega kulturnega dela.

no pot, odkrito in pogumno, zvesta svojemu narodu.

Bila je zelo izobražena, veliko je brala, v mladosti pa delovala v prosvetnem društvu v Šmihelu. Sama je tudi sestavljala pesmi, deklamacije in ko ni bilo drugega, tudi sama pripravila prireditve. Pri Šulnu je bil po vojni tudi kuharski tečaj, ki ga je vodila gđ. Milka Hartmanova. Že bolna je še v zadnji številki »Vere in doma« reševala uganke.

Njena zvestoba narodu je izvirala iz zvestobe do Boga in Cerkve, iz spolnjevanja božjih zapovedi, zlasti 4. božje zapovedi! Ker je spoštovala očeta in mater, je spoštovala to, kar sta ji zapustila, v čemer sta jo vzgojila. Zato je imela naročene katoliške časopise: »Nedeljo«, »Vero in dom«, »Naš Tednik«, Mohorjeve knjige. Po zadnji vojni je veliko žrtvovala za zvonove, velikemu zvonu je bila skupaj z možem botra in ob blagoslovitvi pripravila vso slovesnost in pojedino.

Bila je plemenitega, dobrega srca. Ni poznala jeze in sovraštva, živela je z vsemi sosedi v miru in rada pomagala. Radi njene prijaznosti in gostoljubnosti so radi ljudje zahajali k Šulnu. Rada je postregla revežem in darovala v dobre namene.

Že pol leta pa je hudo bolehal, bila nekaj časa v bolnici, pa proti taki zavrtni bolezni ni zdravila. Zadnje čase je imela silne hude bolečine, pa jih je nadvse potrpežljivo prenašala. Skoro do konca je še upala na ozdravljenje, ker je tako zaupala v Lurško Marijo. Pred tremi leti je romala v Lurd, tam kupila kip, ki smo ga pred Božičem nosili ko je »Marija iskala prenočišča.« Toda Lurška Marija je ni ozdravila, pomagala pa ji je voljno sprejeti križ in da je lepo pripravljena, res krščansko umrla v ponedeljek, 23. januarja. Marija ji je pripravila srečo na drugem svetu.

Pogreb je imela v sredo tako veličasten, da takega ne pomnimo. Izredno veliko je bilo moških. Pred domom ji je cerkveni zbor zapel pesem: »Odšla si mati...« Pesem je sicer zelo stara, za nas pa nova, ganljiva. Pogrebne obrede je opravil domači g. provizor Vinko Zaletel ob spremstvu g. dekana preč. g. Krista Srienca in pliberškega kaplana preč. g. Maksa Mihorja. Pokojna je pred smrtjo želela, da se tadva tudi udeležita pogreba, zato sta ji izpolnila željo. V cerkvi se je od nje poslovil domači župnik in se ji zahvalil za vse dobro, kar je storila cerkvi, vsem potrebnim in tudi njemu samemu, ko je bila do bolezni njegova skrbna gospodinja. Na grobu jo je pokazal g. dekan Srienec kot zgled skromne kmečke žene, verne, dobrodušne, pa tudi značajne, ki je vedno zvesto služila Bogu in narodu. S pesmijo je cerkveni zbor zaključil pogrebne obrede. Mi pa smo odšli domov bolj ubogi, saj smo izgubili tako izredno osebnost in kot da smo kos Vogrč pokopali. Pa bo gotovo še vnaprej dobra, usmiljena teta, ki nam bo iz nebes rada pomagala.

Vsem domačim naše iskreno sožalje, njej pa veliko plačilo pri Bogu in po trudu, delu in trpljenju večni mir!

ŠMARJETA V ROŽU

(Premišljevanja za novo leto)

Prijetelj nam piše:

Čas je, da iz spanja vstanemo, pravi svetopisemski poziv na človeštvo, ki je željno pričakovalo Rešenika. Ta klic velja za nas tudi v narodnem pogledu. Bili so tudi za nas časi, ko smo težko čakali odrešenja iz veleniškega suženjstva — iz izseljeniških in koncentracijskih taborišč v tujini. Čakali smo pa na odrešenje tudi v domovini, celo na lastnih domovih, ko so nam na zidove naših hiš nabijali napise »Kämtner, spricht deutsch« in čakali smo s trdnim zaupanjem, da odrešenje izpod strašnega jarma gotovo pride.

(Dalje na 5. strani)

Naše prireditve

ŠT. LIPŠ PRI ŽENEKU

Farna mladina v št. Lipšu vabi na veseligo

»SVOJEGLAVČEK«

ki bo v nedeljo 5. februarja 1961 v farni dvorani v št. Lipšu ob pol 3. uri popoldne. Vsi prisrčno vabljeni

GLOBASNICA

Farna mladina iz Sel priredi v nedeljo, dne 5. februarja, ob pol 4. uri popoldne v farni dvorani v Globasnici veseligo

»TROJČKI«

Med odmori ljudski plesi v narodnih nošah.

ŽELEZNA KAPLA

Farna mladina iz Sel priredi v nedeljo dne 5. februarja ob pol 2. uri popoldne v farni dvorani v Železni Kapli veseligo

»TROJČKI«

Med odmori ljudski plesi v narodnih nošah.

VOGRČE

Farna igralska družina v Vogrčah priredi v nedeljo, 5. februarja, v farni dvorani veseligo v 3. dejanjih

»SVOJEGLAVČEK«

ob pol 3. uri popoldne za okoličane — goste ob pol 8. uri zvečer za domačine.

Vse vabimo na zabavno igro, ki bo nudila obilo smeha.

GORENCE

Gorenška farna mladina priredi v nedeljo, dne 5. februarja v farni dvorani v Šmihelu ob 3. uri popoldne igro

»TRAGEDIJA MODERNE DRUŽINE«

ŠT. JAKOB V ROŽU

Farna igralna družina št. Jakob priredi v nedeljo 12. februarja 1961 ob 1/2 3. uri popoldne in ob 7. uri zvečer veseligo

»KARLOVA TETA«

Vsi, ki bi se radi od srca nasmejali, vljudno vabljeni.

Prejeli smo:

Celovec, 23. 1. 1961

Predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev prof. dr. Valentinu Inzku!

Nedavno je Narodni svet koroških Slovencev naklonil našemu literarnemu listu »MLADJE« podporo v znesku 1000.— šillingov, za kar se najiskrejeje zahvalujemo. jemo.

Uredniški odbor Mladja

Slovenska gimnazija ima svoje glasilo

Zopet lahko poročamo o razveseljivem pojavu med našo mladino. Študentje slovenske gimnazije, ki so že pred časom ustanovili svoj literarni krožek, so izdali prvo številko svojega glasila »Dijaški glas«. Čedna knjižica prinaša na 45 straneh obilico raznovrstnega branja. Vrste se pesmi, pripovedni spisi, kulturni ozornik, film in šport. Naša mladina je vsestranska, pozorno sledi življenju okrog sebe in se hoče vanj tvorno vključiti. V uvodu jim daje njihov mentor, prof. Pavle Zablatnik, navodila in bodrila na pot.

Priporoča jim, da naj izboljšajo in pilijo svoje literarne sestavke. Naj si njegove zlate besede mladi literati s slovenske gimnazije globoko vtisnejo v spomin! Sicer pa že pri branju prve številke njihovega glasila vidiš, da jemljejo stvar resno, kot je treba. Predvsem imajo vsi sestavki eno prednost, so namreč kratki. Zato pa je celotna vsebina prve številke »Dijaškega glasu« toliko bolj pestra, zanimiva in se prijetno bere. Je veren odraz prizadete mladine.

Mladi fantje in dekleta zaslužijo vso pohvalo in priznanje. Najbolje ga bomo izrazili s tem, da s simpatijo spremljamo njihovo delo, pozorno beremo, kar se poraja iz njihovih mladih naporov ter jih podpremo. Da, tudi denarno, kajti z izdajo lista so zvezani stroški. Zato polagamo na srce tistim, ki so »Glas« prejeli, a še ga niso plačali, da to čimprej store, če pa morejo — in kdo dane ne more? — pa primaknejo še kak desetak za tiskovni sklad. Storili boste dvojno dobro delo. Pomagali boste našim mladim študentom, da krijejo stroške svojega lista, obenem jim boste pa z dejanjem izkazali simpatijo in ljubezen. Oboje tudi zaslužijo in upamo, da bomo kmalu mogli brati drugo številko »Dijaškega glasu«!

Za pustni čas:

Od kdaj se ljudje smejejo...?

Pustni čas je čas veselja, zabave in smeha. Na prireditvah v tem letu poskrbijo povsod, da je na programu kaj za smeh in dobro voljo. Smeh je zunanji izraz dobre volje in veselega razpoloženja. Pa se pri tem vprašamo, od kdaj se ljudje smejejo in kakšno vlogo je smeh zavzemal v različnih časih človeške zgodovine.

»Smeh je pol zdravja«, pravi znani pregovor. Pa ne le pol zdravja, tudi bolj veselo je življenje v smehu kot pa v resnih gubah zaskrbljenega obraza, ki stalno stoka in jadikuje. Že pesem pravi, da »kdor se pa ježno in kislo drži, za našo družbo pač ni«.

Smeh iz raja

Pravijo, da se je Adam prav pristrčno zametal, ko se je zbudil iz spanja in poleg sebe zagledal lepo Evo. Saj sta bila v popolni sreči in kadar napolnjuje človekovo srce sreča, takrat se mu hoče kar smejati. Torej bo smeh star, kakor človeški rod. Vsa stoletja se človek že smeje. V časih bolj prešerno, pa zopet bolj umerjeno. Že stari narodi so bili prepričanja, da smeh tako krepi telo kot zmerna hrana. Slepí grški pevski prvak Homer peva bogove na Olimpu, ki so se tako krohotali, »da jim je trebušna mrena poskakovala, kakor kadar večer ni piš potresa zeleno listje na vitki veji«. Ta smeh bogov je prišel v zgodovino kot »homerski smeh«, katerega so zvesto posnemali veselim bogovim vdani stari Grki.

Smeh za skledo čebule

Rimljani so imeli po bogatejših hišah nekake hišne norčke, ki so imeli pravico, da so si precej svobodno privoščili navzoče

in tako vzbujali smeh na njihov račun. Plačevali so take najete burkeže s skledo čebule. Prihajali pa so taki kratkočasneži v Rim iz Grčije, kajti Grki so bili ne le bolj izobraženi ampak tudi bolj duhoviti.

Po razpadu rimske države in za časa preseljevanja narodov se ni nikomur ljubilo smejati. Gorja je bilo preveč, še več pa bar-

barskih navad, kajti smeh ob duhoviti šali je znamenje višje kulture.

Pravi naval smeha pa je zajel Evropo v 14. in 15. stoletju. Tej dobi so rekli »renesansa« in skušali so takrat človeka zopet narediti vse bolj plemenitega, kulturnega po vzorih stare grške kulture.

(Dalje prihodnjič)

IZ NAŠEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA:

Srečanje na Radišah

Sončne Radiše so lepe tudi sredi ostre zime. Pravo romantično razpoloženje prevzame potnika, ko se pelje skozi radiške gozdove proti farni cerkvi. Že samo izlet na Radiše je doživetje!

Pa smo bili povabljeni — farna mladina iz St. Janža —, da gostujemo z igro: »Vrni-tev«. Prav radi smo se odzvali; saj smo o Radišanih že toliko lepega slišali in tudi radijskim oddajam radi prisluhnemo, kadar pojo izvežbani radiški pevci. Mnoge še nikdar ni pot pripeljala na to sončno planoto, zato so tem raje sprejeli vabilo.

Na pot smo se podali z negotovostjo, ali bodo naša vozila premagala gladko in stro-mo cesto na Radiše. A šlo je vse po sreči in v nedeljo 22. januarja smo se srečali v preprosti dvorani z Radišani. Bili smo ta-

koj dobre volje, ko smo videli pred seboj polno dvorano. Saj igrati pred prazno dvorano je za igralce pravo mučenje.

Za uvod je radiški pevski zbor zapel par pesmi. Močan je ta mešani zbor in pevci so zelo dobro izvežbani; njihovi solidni glasovi se lepo zlivajo v prijetno harmonijo. Bili so deležni tople zahvale.

Gospod župnik so nato pozdravili goste in gledalce. Povdarili so, da je že tradicija našega ljudstva: igra in petje. To naj bo tudi še naprej dokaz našega življenja in medsebojnega spoznavanja.

Sledila je igra, katero so gledalci z veliko pazljivostjo in zavzetostjo sledili (to so dokazovali številni robci...). Zato so tudi igralce nagradili s pohvalo. Po igri pa so Radišani prav bogato pogo-

ge rajne v blagem spominu, poročamo najprej število umrlih.

V celi pliberški fari smo minulo leto pokopali 42 oseb in sicer 15 moških in 27 ženskega spola.

Krstov je bilo pa 68. Od teh 31 fantov, 37 deklet.

Poročilo se je 13 parov.

V farno kroniko moramo zabeležiti podjetnost župnijskega predstojnika. V farni cerkvi in v podružničnih cerkvah so bila izvedena številna popravila. Prenovljeni so bili oltarji, ki so bili res popravne potrebni. V popravilu so bile orgle in več drugih manjših reči cerkvene oprave. Podružna cerkev v Šentjurju je dobila novo streho in je bila tudi znotraj prenovljena. Radi hodimo ob sejnih v to cerkvice na idiličnem hribečku k službi božji, ko nas pokanje topičev vselej gromko pozdravi. Ko bo v Šentjurjevem zopet prvi sejm, vas, dragi sosedje naokoli srčno povabimo, da si ogledate naš lepi božji hramček in počastite svetega Jurja.

Tudi v Zg. Libučah so — menda — naročili svojim svetcem Jerneju, Simonu in Judi nove gvante. — Spodnjelibuški patron sv. Andrej pa je že pri mojstru, da pride kot nov v že prenovljeni oltar. Prav je, da skrbimo za kras božje hiše. Slediti moramo zgledom prednikov, ki so postavili v naših vaseh toliko lepih cerkva. Naše denarne žrtve bodo gotovo dvojno poplačane.

Za Spodnje Libuče navedemo pa še seznam umrlih. Pokopali smo: 1. jan. 1960 Lizo Neubersch iz Zg. Libuč, staro 78 let. 14. 1. Marijo Primožič iz Derveše vasi, staro 90 let. Potem Julio Kotnik, 72 let; Terezijo Krajnc, 68 let; Andreja Stabavnika 51 let; Kristino Krivograd, 57 let; Filipa Kosmača, 64 let; Antonijo Arnič, 77. let. Fride-rika Miklina, 24 let; Marijo Možina, 53, Nežo Wogl, 68; Marijo Windiš, 65; Augusta Wieserja, 58 let; Johana Karbeva, 89; Marijo Semprimožnik, 61; in Janeza Pokernjnika, starega 80 let.

Poročila sta se Ernst Messner z Marijo Leskovec ter Gottfried Müller z Eriko Schlager.

Na naših podružničnih smo imeli meseca marca več misijonskih pridig, v majniku pa redne majniške pobožnosti.

V adventu smo z Marijo romali. Vseh devet večerov jo je procesija z lučkami spremljala v naša stanovanja, kjer je našla skrbno pripravljene oltarček za prenočišče. Vaški fantje in dekleta pa so ji delali čast in veselje z lepimi starimi spevi.

Na vasi smo imeli tudi več verskih predavanj s filmom. Udeležba je bila kar lepa. Zahvaljujemo se č. g. Vinu Zaletelu za

stili goste. V prijetni družbi domačih pevcev je ob pesmi in dobri volji kmalu potekel čas in se je morala šentjanžka mladina posloviti. Ob tej priliki so povabili tudi Radišane, da v kratkem vrnejo obisk.

BISTRICA NA ZILJI (Ljub obisk iz Sel)

Minulo nedeljo so nas obiskali marljivi igralci in plesalci Farne mladine iz Sel ter nam pri Nežnamu pripravili prav nepozabne ure poštenega razvedrila. Dvorana je bila polna, da nisi imel kam sesti. Prišli so odrasli, mladina in otroci. Kmalu nas je igra »Trojčki« pritegnila. Najbolj nam je bilo všeč, da smo slišali z odra našo ljubo domačo govorico. Igralcem se za njihov trud iz vsega srca zahvaljujemo. Pred in po igri so nastopili plesalci in plesalke z ljudskimi plesi, ki so naravnost vžgali navdušenje v dvorani. Že dolgo nismo imeli tako prijetne, domače, zares družinske prireditve. Dragi Selani, odprli ste nam nov lep svet in iskreno vas vabimo: »Še pridite, in kmalu«.

ŠT. LENART PRI 7 STUDENCIH (Prijeten kulturni večer)

Minulo nedeljo zvečer smo imeli v naši sredi izredne, a zelo drage goste. Prišla je k nam Farna mladina iz Sel. V dobro zasedeni Kerschbaumerjevi dvorani so izvedli veseloigro »Trojčki«. Zabavnim šalam ter veselim dogodkom na odru smo se od srca nasmejali. Za nameček so pa brhki plesalci iz Sel v narodnih nošah izvajali ljudske pleske, ki so nas vse zelo navdušili. Marljive igralce in izborne plesalce smo nagradili z zasluženim ploskanjem. Znali so v kratkem času pričarati v dvorano pristrčno, domače vzdušje in ta lepi večer nam bo ostal v globokem spominu. Hvala vam, dragi Selani in ne čakajte predolgo z novim obiskom!

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

In potem, ko smo dočakali svobodo, kaj smo storili, da jo ohranimo? Pomoči ne moremo pričakovati od nikoder, razen od naših zavednih sorojakov; ki še naprej ohranjajo zvestobo krščanskim in narodnim izročilom naših prednikov. Zato sklenimo roke v bratski zvestobi, ker v slogi je moč.

Naših nasprotnikov itak ne bomo spame-tovali, le naša neupogljiva življenjska volja jim bo povedala, da so njihovi naporji zaman. Pri tem našem delu nas bo podpiral »Narodni svet«, ki je naše predstavništvo in naše kulturne ter gospodarske organizacije. Utrjeti si moramo pot v javno življenje, tudi v občinske odbore, kajti ondi je mesto za tiste, ki jim ni mar osebna korist ampak obči blagor. Zato pa so potrebni glasovi in treba bo pozvati vse, ki čutijo krščansko in slovensko, da nas podprejo. Zavedajmo se, da nas ni samo toliko, kot nas pri ljudskih glasovanjih in drugih priložnostih uradno naštejejo. Vprašajmo se le, koliko je pri nas po rodu pristnih Nemcev? Vsi jih poznamo in vemo, da jih ni niti 10 odstotkov. Vemo tudi da 90 odstotkov ljudi govori doma slovensko. Naši nasprotniki sicer pravijo, da je to »vindiš«, toda to je samo politična prevara. Mi tega naroda ne poznamo in naše domače nar- rečje je slovensko, »sovenje«, pa naj ga oni imenujejo kakor hočejo. Z vindišarstvom bi radi najprej zatrli slovensko zavest, nato bi pa uspravili še »vindišarstvo«, tako da je to zgolj poskus počasnega ponemče- vanja. Vsak jezik ima svoja narečja, ki so seveda med seboj nekoliko različna. Kdor seveda med seboj nekoliko različna. Kdor pa misli, da res obstaja kak poseben vindi- šarski jezik, pa si naj kupi slovar in slov- nico tega jezika, če jo kje dobi?

Potrudili smo se, da smo se dobro naučili tudi jezika večinskega naroda. Vendar za- radi tega svojega maternega jezika ne bo- mo zatajili in opustili, temveč ga bomo posredovali naprej tudi naši mladini. S tem širimo obzorje in odpiramo pogled v ši- ri svet, kajti še vedno velja pravilo: Ko- likor jezikov znaš, toliko moč veljaš.

Kako lepa je naša pesem! Z veseljem jo poslušajo in občudujejo tuji narodi, zav- dajo nam naše blagovodne melodije. In mi bi pa se naj pustili oslepariti ter zamenjali pristne bisere za tujo navlakó? Kdor zahteva od tebe, da bi govoril s tvo- jim otrokom drugače in ga učil drugače, kot so s teboj govorili in te učili tvoja mati, vedi, da je ta tvoj in naš skupni na- rodni sovražnik. Kdor zaničuje in zametu- je naše narodne svetinje, temu ne zaupaj- mo in ne dopustimo, da pride na polo- mje, kjer bo odločal o naših pravicah. V

tem pogledu smo že večkrat zagrešili na- pake in čas je, da se iz njih učimo in jih popravimo. Politične stranke lovijo naše glasove, da bi pa postavile našega človeka na mesta, ki bi nam po demokratični pra- vici pripadala, tega pa ne. Ker tako dela- jo, bo naš odgovor: samopomoč. Vsakogar, ki je pošten in nam priznava naše pravice, spoštujemo in smo ga tudi dolžni spošto- vati. Onega pa, ki skuša ovirati naš narav- ni razvoj in nam jemati naše narodne pra- vice, pa obsojamo tudi kot izdajalca na- šega rodu in sovražnika naše skupne do- movine Avstrije.

BILČOVŠ

(Še dva pogreba)

Tukaj moramo poročati še o dveh po- grebih. V sredo dne 11. januarja smo pos- prepili na poslednji poti pok. Dravca na Vesevi v kotmirški fari. Pogreba so se udele- žili poleg sorodnikov tudi številni župljani iz kotmirške in bilčovske fare. Sočustvuje- mo z mlado ženo in upamo, da bo našla v veri moč in tolažbo, kjti kjer je velika sila je božja pomoč najbolj mila. Želimo ji pa tudi, da ji bo sin Pepi, ki je dober in ve- ren fant, stal ob strani in pomagal. Zato draga Ivanka, našo iskreno sožalje ob težki izgubi.

Dne 14. januarja smo se pa zopet v ra- nem jutru odpravili od hiš, da pospre- mimo na žalostni zadnji poti našega nek- danjega farana Dovníkovega Jozija. Po- stavil si je bil lično hišico v hodiški fari in pred komaj dvajsetimi meseci se je oženil s pridno Zagajnikovo Tonijo. Toda le pre- hitro so minili dnevi tihe zakonske sreče. Lani je začel Jozi pešati, moči so mu od- povedale in moral je v bolnico. Zdravniki so se dolgo časa trudili, da mu ohranijo življenje, žena in sorodniki so trdno upali, da bo ozdravel. Toda žal se je izkazalo, da zanj ni pomoči. Prepeljali so ga na dom kjer je kmalu nato umrl. Hodiški pevci so pokojniku zapeli v srce segajoče žalo- stinke v slovo. Malo jih je, a lepo pojo kod redkokje, zato smo jih vsi občudovali. Pokojnik zapušča sinčka in ženo, ki pričakuje drugega otroka. Težko preizkušeni ženi, staršem in vsem sorodnikom izražamo naše iskreno sožalje.

PLIBERK — LIBUČE

(Nekaj o farnem gibanju)

Ko čitamo poročila farnega gibanja iz drugih far, se oglašamo še mi, na kratko, da poročamo najvažnejše dogodke farnega življenja v preteklem letu.

Ker je skrivnostni smrti vzvišena nad dru- gimimi skrivnostmi življenja in imamo dra-

predavanja, Marinovim pa za uslugo, ker so vedno rade volje dali prostore na razpo- lago.

Za novo leto prosimo Boga Njegove po- moči in blagoslova v našem zasebnem in verskem življenju v fari in na vasi ter da bi vsi, kar nas je, ostali zvesti temu, kar je domačega, do česar imamo dolžnost in pra- vico. Strašno nas bolijo spremembe in no- vosti vnesene v zadnjih letih, v naše versko življenje v fari in na vasi. Želimo si tudi, da bi sveti Andrej bil večkrat tudi ob ne- deljah počaščen z bogoslužjem naših ver- nikov.

GLINJE

(Življenje in smrt v minulem letu)

V letu 1960 je bilo v Glinjah rojenih 2, v Celovcu 11, birmanih 5 fantov in 9 deklet, poročenih 7 parov doma, 7 drugod, spovedi 979, obhajil 4473, umrlih 9 v fari, 5 drugod pa prepeljanih in doma ali pa v Borovljah pokopanih.

Tragična je bila smrt Faschingbauerjeve mame. Ko se je v spremstvu svojih so- rodnikov in hčera vračala iz Marijinega Ce- lja, se je zgodila nesreča, pri kateri je dobila Faschingbauerjeva mati smrtno poškodbe ostali pa težke. Umrli je tudi daleč okoli znani gostilničar Maks Antonitsch. Vsem prizadetim naše sožalje.

Tudi Glinje dobi novo cesto, ki bo raz- širjena in zravnana. Od Borovelj do Med- borovnice je že razširjena in asfaltirana, od Otrovce do Vesce pa je na novo načrtana. Dela so pričeli v jeseni, dokler jih zima ni odgnala, nadaljevali jih pa bodo v spo- mladi.

Tudi vernost potrebuje nova pota, stara pot so tako obrabljeni, kamniti, polna pre- padov... in po njih se duše izgubljajo in zaidejo. Zato ima župnija precej nerodo- vitnih krajev v verskem oziru. Bo treba še časa molitve in žrtev, da bo verska rodo- vitnost večja in bogatejša.

Zimska razprodaja

Moški suknjiči 198.— do 149.—

Damski volneni puloverji 68.50

pri

Textil Jammersch

— DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT —
KIAGENFURT VÖLKERMARKEPLATZ 1
TEL. 37-90

Revmatizem - sovražnik številka 1

Revmatizem je glavni sovražnik našega podeželskega prebivalstva. V letih 1956-57 je bil revmatizem v kmetijskem in gozdarskem socialnem zavarovanju pri 17,3 odst. prošnji za podelitev rente vzrok delne nezmožnosti. Zavoljo revmatizma je v teh dveh letih postalo za delo nesposobnih le 5,8 odstotkov delavcev in nameščencev. Glavni vzrok te hitre in nevarne razširitve sklepnih obolenj je pogosto telesna nesposobnost za opravljanje težkih del v kmetijstvu in gozdarstvu, dolgotrajno delo in opravljanje poslov na prostem brez ozira na vremenske razmere. Ker teh ne moremo spremeniti, mora pomagati preventivna skrb za zdravje, oziroma takojšnje zdravljenje.

Pri naborih se je pokazalo, da je podeželska mladina na splošno zelo šibkega zdravja. Nova določila kmetijske in gozdarske socialne zavarovalnice sedaj jasno pričajo o prizadevanjih, da bi vsem zava-

Naročite pravočasno gozdne sadike

Za spomladansko pogozdovanje je v zveznih drevesnicah na Koroškem na razpolago okrog 8 milijonov sadik, ki jih dobijo lastniki gozdov po naslednjih cenah:

smreke, 3 letno seme	1000 sadik S	300.—
smreke, 4 letno seme	1000 sadik S	350.—
smreke, 3 letne presajene	1000 sadik S	430.—
smreke, 4 letne presajene	1000 sadik S	560.—
mesecni, 2 letno seme	1000 sadik S	330.—
beli borovec, 2 letno seme	1000 sadik S	220.—
jelke, 4 letne presajene	1000 sadik S	570.—
jelše, 2 letno seme	1000 sadik S	320.—
jesen, javovji, breze, 2 letni	1000 sadik S	420.—
topoli,	1 sadik S	2.80

Sadike je treba naročiti takoj, kajti naročila sprejemajo samo do 28. februarja 1961 pristojni gozdarski inšpektorati. Ker je potreba po sadikah večja kot pa so zaloge, priporočamo, da čimprej naročite potrebne sadike, kajti pošiljke bodo sledile po vrsti, kot so prihajala naročila, dokler bodo na zalogi.

Tržno poročilo: 26. 1. 1961

Položaj na koroškem živinskem trgu se napram prejšnjemu tednu ni dosti spremenil. Na trgu ni kaj prida živine. V Italijo smo izvozili pretekli teden iz Koroške 83 glav goveje živine, na Dunaj pa smo poslali 15 reagentov. Na kmetijah plačujejo:

bike in vole: 11.— do 12.— šil. kg žive teže
telice: 10.— do 11.— šil. kg žive teže
krave: 8.50 do 10.— šil. kg žive teže

Ponudba prašičev za zakol je še vedno močna. V glavnih področjih živinoreje se na kmetiji gibljejo cene med 11.50 do 12.— šil. za kg žive teže. Položaj lajšajo nekoliko večje prodaje prašičev na Dunaj. Oddojki stanejo na celovškem trgu (kg žive teže) 14.— do 15.— šil. V Italijo je bilo izvoženih pretekli teden tudi 51 zelo dobrih konjev. Povpraševanje po konjih v Italiji raste.

Sveža jajca stanejo na trgu v Celovcu na drobno 1.30 jajce, ponekod pa tudi že 1.20 jajce.

Svetovno semensko leto

Tudi v Avstriji je pričelo svetovno semensko leto, ki ga je organizirala Organizacija za prehrano in kmetijstvo pri Združenih narodih (FAO), da zatre lakoto po svetu. V Aziji, Afriki in Južni Ameriki je stalno naraščajoče prebivalstvo še daleč oddaljeno od tega cilja, vendar je FAO mnenja, da bi se dalo rešiti vprašanje prehrane svetovnega prebivalstva, če bi izbrali naravne vire in se poslužili izboljšanih načinov ter smotno razdelili živež. Svetovno semensko leto naj bi pomagalo doseči ta cilj.

Izredni kmetijski razvoj zadnjih 50 let v naprednih deželah se ima v veliki meri zahvaliti istočasnemu raziskovanju na področju proizvodnje semenja in izboljšanih sort. V Avstriji je prišlo na tem področju do preobrata predvsem v povojnih letih. Nove, boljše, rodovitnejše sorte so nadomestile staro semenje pri pšenici, ječmenu in prosu, pa tudi pri koruzi, krompirju in sladkorni pesi.

Letošnji dunajski jesenski velesejem bo v znaku svetovnega semenskega leta, da informira tako proizvajalce, kot konzumente o velikem pomenu izboljšanih semenja.

rovanim omogočili odgovarjajoče zdravljenje in obiskovanje zdravilišč, pri čemer se bodo opirali v glavnem na zdravniško oceno. Zavarovalnica skuša zajeti dejansko tiste zavarovance, ki so zdravljenja potrebni. To pa ji otežkoča sramežljivost ljudi, da bi pri vsakem najmanjšem obolenju šli k zdravniku ter nepoznanje možnosti, ki jih vsak zavarovavec dejansko ima za zdravljenje. Zavarovalnica je sedaj tudi opustila določilo, ki je prej prepovedovalo kritične stroškov za zdravljenje, če zavarovavec ni mogel predložiti njenega dovoljenja, da

se sme zdraviti na njen račun. To določbo so opustili, ker ni nobenega razloga za to, da bi moral zavarovavec trpeti škodo le zavoljo tega, ker je napravil napako s tem, da si ni prej oskrbel dovoljenja zavarovalnice.

Priporočamo zato vsem kmetom in kmetijskim delavcem, da se zanimajo za možnosti, ki jih imajo v slučaju bolezni za zdravljenje od strani svoje zavarovalnice. Nihče naj ne podcenjuje obolenj, najmanj pa revmatičnih, kajti ta so nevarna in človeka kaj lahko onesposobijo za delo.

Zima je in zebe nas

Zima je! Nekateri ljudi, zlasti slabokrvne, v postelji zebe. Zato zapirajo okna in niti ne zračijo dovolj. Zdi se jim, da jih bo tako manj zeble. Pa se motijo.

V zimskem času opoldne dobro prezračite spalnice, a si raje segrejte zvečer posteljo. Postelje segrevamo na različne načine: — od segrete opeke do modernih električnih grelnikov.

Električna blazina je delana iz mehkega blaga, na katero je pritrjeno grelna telo. Iz tega vodi električna vrstica, ki ima stikalo. S tem stikalom uravnava toplino od nizke do višje temperature. Termostat preprečuje prekomerno segrevanje, ker v naprej določenem trenutku odklopi električni tok. Važno je, da grelne blazine ne zložite, kadar je segreta. Isto velja tudi za grelne odeje, ki so izdelane iz bombaža ali volne. V postelji, prekriti z električno odejo ali segreti z električno blazino, vas ponoči vključ odprtemu oknu ne bo zeble.

Marsikateri mama je obupana, ker ne ve, kako bi oblekla svojega otroka, da bi

ga kar se le da zavarovala pred mrazom in ga obvarovala pred različnimi boleznimi prehlada. Tako lahko vidimo otroke, ki se komaj gibljejo, toliko majic in jopic jim je skrbna mamica oblekla. To pa ni pravilno od nje. Otrok se na tak način pomehkuži, postane neoporen in vsaka sapica mu škoduje.

Materi morajo paziti predvsem, da bo otroška obleka iz dobrega blaga. Lahko volneno perilo ter lahki puloverji in flanelasta bluzica ali srajčka otroku zadostuje. Imajo naj volnene nogavice in vedno suhe čevlje. Stanovanja so razgreta, a zunaj je mraz.

Otrok potrebuje tople plašč, ki si ga bo takoj sjelel, ko bo prišel v stanovanjske prostore.

Zdravi, utrjeni otroci, se ne bodo nikoli ustrašili grdega vremena in jih bo vsakodnevni sprehod ali zimski šport le razgibal. Vsak prehlad bo pametna mati takoj pozdravila — otroka bo obdržala doma, in v dveh, dneh bo prehlad izginil.

Nekaj nasvetov za pravilno nego obutve

• Obuvalo moramo pravilno negovati, da nam traja dlje in da ostane mehko. Mokre čevlje damo vedno na kopita ali pa jih tesno napolnimo s časopisnim papirjem, da med sušenjem ne uskočijo. Nikdar jih ne sušimo na toplem ob peči, ker postane usnje zaradi previsoke vročine trdo in se lomi. Najboljše jih posušimo v toplem in zračnem prostoru.

• Možno zamazane usnjene čevlje čistimo z vlažno, mehko ščetko. Šele suhe prevlečemo z loščilom. Da ostanejo delovni čevlji dalj časa mehki, jih pomazemo povrhu z maščobo za usnje, podpla-

te pa z ricinovim oljem. Tako pomazani podplati ne prepuščajo vode. Dobro mešanico za mazanje podplatov, da ne prepuščajo vode, si lahko napravimo tudi sami: stopimo 10 dkg parafina, primešamo 10 dkg lanenega olja in 2 dkg terpentinskega olja. To mešanico namažemo še mlačno na čiste podplate, in res samo na podplate!

• Dobro je, če nove usnjene čevlje namažemo z loščilom, da postanejo s tem manj občutljivi za madeže. Zelo umazane usnjene čevlje očistimo od časa do časa z mlekom in namažemo šele suhe.

Davčne izjave za leto 1960

Finančni uradi razpošljejo te dni formulare za davčne izjave za leto 1960. Kmetje in lastniki gozdov, ki ne vodijo knjigovodstva, bodo imeli spet opravka z neljubim poslom. Pravilno in stvarno izpolnjena davčna izjava pa koristi kmetu in posestniku gozda ter finančnemu uradu. S pravilno izpolnjeno davčno izjavo prihranimo finančnemu uradu vse naknadno poizvedovanje, sebi pa precej denarja, če se okoristimo z vsemi olajšavami, ki so dane na podlagi zakona.

Davčne izjave je treba oddati pri pristojnih finančnih uradih do 31. marca 1961. Ta rok je zelo važen in zato bi bilo dobro, da si ta datum zabeležite. Prošnje za podaljšanje tega roka je treba vložiti pri pristojnem finančnem uradu najmanj osem dni pred potekom roka. V prošnji, ki je ni treba kolkovati, je treba navesti zakaj se za podaljšanje zaproša. Opozorjamo pa, da dovoli finančni urad podaljšanje tega roka samo v izjemnih slučajih, kot n. pr. če ni rešeno vprašanje lastništva, ali če si ni bilo mogoče pravočasno preskrbeti potrebna potrdila.

Kdor davčne izjave ne odda pravočasno ali jo sploh pozabi oddati, mora biti pri-

16. februarja zanimivo predavanje

Deželna zveza koroških prašičerejcev bo imela 16. februarja svojo plenarno sejo v prostorih Kmetijske zbornice v Celovcu. Na dnevnem redu bo med drugim zanimivo predavanje kmetijskega svetnika dr. Adolfa Pobitscha iz Graza, ki bo govoril o vprašanju zdravstvene službe za prašiče. Dr. Pobitsch bo obravnaval to vprašanje kot živinorejca, zato bo sestanek zanimiv za vsakega posameznega člana.

INVENTUR-

Räumungs-Verkauf

Besonders günstige Angebote in:

Fauteuil

Sessel

Servierwagen

Ständerlampen

Dekorstoffe

Vorhangstoff-Reste

Laufteppiche

Velourteppiche

zu tief reduzierten Preisen

MÖBELHAUS

STADLER

KLAGENFURT

THEATERGASSE 4

Günstiger

Abverkauf!

Herrenmäntel

besonders hübsche und flotte Mäntel, erstklassige Ausführung, Reinwooll-Qualität, nur **598.—**

Anzüge

besonders günstig, in verschiedenen Mustern, beste Verarbeitung, ab **498.—**

Sakkos

Riesenauswahl in vielen sportlichen Mustern, tief reduzierter Preis, ab **298.—**

Hosen

Flanell, Terylene, Dralon, hervorragende Paßform, alle Größen lagernd, ab **148.—**

Pullover, Westen

100% Schafwolle, viele Farben, nur S 210.—, 175.—, **169.—**

Anoraks

Hämmerle Noveline, einmalig im Preis, nur **298.—**

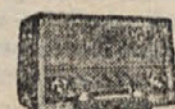
Flanell- und Skihemden

Rhombert, Hämmerle, ab **68.—**

Kleider Kogler

Klagenfurt, Herrngasse 1

Obiščite mojo stalno razstavo o gospodarstvu, poljedelstvu, gospodinjstvu in tehniki (prispele novi kmetijski stroji, pralni stroji, radioaparati itd.)

JOHAN LOMŠEK

ST. LIPS, TIHOJA, P. Dobrla ves

vinoreji je razvidno tudi iz zadnjega štetja živine, ki so ga izvedli 3. decembra 1960. Na Koroškem je bilo ta dan 195.913 glav goveje živine, torej 8902 glav več kot isti dan leta 1959. Na splošno pa je opaziti v vsej Avstriji nazadovanje števila mlekaric in naraščanje pitovnega goveda in mlade živine. Ker računajo, da bo ta tendenca ostala, so že uvedli potrebne ukrepe za pospeševanje vedno težavnejše prodaje.

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

Franc Sal. Finžgar:

DESETNICA

(Nadaljevanje in konec)

V bolnici je bila Mina z bogato ženo, ki je že dlje tamkaj pričakovala. Tudi njeni mož je prišel z njo vred v mesto. Vsak dan po večkrat je pozvedoval po ženinem zdravju. In če ga niso pustili do nje, je pol telefon in so morali poročati.

»Kako vas ima rad!« jo je blagrovala Mina.

»Ali vašega ne bo v mesto?«

»Kaj žel!«

»Ali imate že družino?«

»Moj Bog, saj me je sram povedati.«

»Koliko?«

»Saj ne boste verjeli. — Devet!«

»Devet?« je povzela bogata žena in se čudila.

Mimi je šinila rdečica v lice.

»Blagor vam,« je izrekla žena in vzdihnila.

Mimi je odleglo.

»Pri nas pa tako čakamo in čakamo; kaj smo že vse poskusili! Zdravnike, toplice, o, in on je tako strašno nesrečen.«

Ženi so se udrle solze, Mimi se je zasmilila.

»Nič ne jokajte; glejte, saj se vas je Bog spomnil.«

»Ko me tako skrbi. — Ali vas nič?«

»Da bi me kar nič, ne morem reči. Kdo ve kaj pa res ne.«

Bogata žena je pogledala Mino, ki je skrbno krpala revno otroško oblečico. Ozrla se je na prekrasno odevico in svilene pentljice, ki so čakale njeno dete, spet vzdihnila in se zamislila skozi okno.

In prišla je ura, ko je bilo dopolnjeno, za obe hkrati. Dve deklici sta prišli na svet: ena, neboljerna sirotka, ki je komaj rahlo dihnila in ugasilna, hčerka bogate žene; druga, ki se je zveselila življenja, Minina hčerka.

Materi so prikrili smrt za dva dni. Možu so tekle solze, mati pa je strmela v strop od prevelike bolečine. Nato se ji je utrgal suh jok, obup se je začrtal na njenih licih, dokler niso dobile pota solze.

Ko je ponoči tešila Mina malo Minico, se oglasi bogata žena:

»Vi, mati!«

Bogata žena je utihnila, Mina je mislila, da je govorila v snu. Pa se je spet oglasila:

»Vi, mati!«

»Ali vam je slabo?«

Žena je okrenila glavo. V njenih solzah je odsevala medla nočna lučka.

»Vi, mati, ali bi me uslišali, če vas nečesa prosim?«

»Rada, če bom le mogla.«

»Vi, mati!« Žena je premočnila, glas se ji je tresel, a se je premagala in izgovorila:

»Dajte Minco meni!«

Sedaj Mina ni mogla odgovoriti. Samo gledala je v tiste hrepeneče, od solz se lesketajoče oči.

»Oh,« je počasi začela, »to le kar tako pravite.«

»Ne, ne. Dajte mi jo, pritiskem si jo na srce in sama jo bom tešila in moja bo, in naša bo — saj druge ne ućakam nobene. Dajte jo!«

Žena je iztegnila bele roke iz postelje. Mini je bilo bridko in veselo: smilila se ji je bogata žena, ki jo je tolikokrat v srcu blagrovala, in vesel ponos jo je prešinil, ko je prvokrat občutila, da je tako oblagodarjena.

»Premisliva to zadevo, prosim, gospa!«

»Saj vem, ne daste je.«

Bogata žena si je zakrila oči z dlanmi.

Ko jo je skušala Mina ogovarjati, se ji ni oglasila. Mina pa je premišljevala. »Primož ima prav. Nad nami je Bog. — Kaj, če me je nalašč poslal semkaj, da mi odvzame skrb za deseto dete?«

In preden je zazvonilo jutro, je Mina, čeprav težko, sklenila dati Minco bogati ženi. Toda vselej je k sklepu pristavila: Seve, če bo njemu prav.

Drugi dan sta ženi vse dognali. Potem pa je odšlo pismo po Primoža, ki ga je za čuda hitro prignalo v mesto. Pridehtel je k ženi.

»Mina, kaj pa je?«

»I, nič ni. Pogledaj jo, desetnico!«

Primož je segel po njej s smolnatimi rokami in jo stisnil k sebi.

»Zakaj si me tako prestrašila? Kar na trnju sem bil, tako me je skrbelo.«

»Tebe? Saj te nikoli nič ne skrbi,« ga je podražila žena.

»Ej, Mina, Mina, nekaj imaš? Le nič ne taji.«

»Veš, kaj je. Bog nama je tega otročička preskrbel za vselej. Ta gospa bi vzela Minco za svojo. Ali jo daš?«

»Oho!« se je zavzel Strgar.

»Res, oče,« se je oglasila bogata žena.

»Moja mi je umrla...« Solze so ji prišle v oči.

Primož je gledal Minco in ženo, gledal tujo gospo.

»In ti, žena?« je počasi spravil iz sebe.

»Kakor hočeš.«

Spet se je zamislil. Obe ženi sta zrla vanj.

»Nočem!« je izpregovoril odločno in tako glasno, da ga je bilo sram tuje žene.

»Ne morem,« je dodal rahlo proti bogati ženi. »Ne zamerite! Tak sem.« Mina se je ozrla na bogato ženo, ki ni nič več prigovarjala. Bila je žalostna.

»Primož, če nisi prenašlo rekel? Pomisli, kaj nas je.«

Mož je vrtel klobuk v roki in gledal v tla. Izpod obrvi je kradoma opazoval tujo ženo. Ni mogel ponoviti še enkrat: »Nočem.«

»Takole naj bo. Opravila imam v mestu. Potoma bom premišljal, ti se pa pripravi. Ko se vrnem, povem.« In je šel.

Mina je pričela pospravljati svojo revno prtljago v sveženj.

Gospa jo je po dolgem molku vprašala:

»Kaj se vam zdi? Kako se 'bo odločil?«

»Oh, naš je tako sam svoj.«

Gospa je ni več nadelgovala. Obe sta slutili, kaj poreče, ko se vrne.

Mož se je boril po mestu sam s seboj. Brez načrta je taval, strmел predse, preudarjal in tehtal, dokler ni odločil:

»Eh, nič! Ne dam je.«

Tako glasno je izpregovoril, da so se ljudje ozrli za njim in rekli: »Vinski je!«

Strgarju je pa odleglo, da je pozabil na svoje prepričanje, češ denar je v trdih pesteh. Ustavil se je najprej pri jerbasu pomaranč in začel nakupovati, nato je nabral za otroke igrač in še za ženo ruto in blaga za krilo.

Otvorjen s težkim svežnjem je prišel v bolnico po ženo. Obe sta ga vprašujoče gledali. »Gospa, takole je kjer jih je devet, naj pride še deseti. Nikar ne zamerite. — Mina, ali gremo?«

»Prav imate,« je rekla mirno gospa. »Na svetu je res vse prečudno natančno raztehtano in razdeljeno. Srečni!«

»Poglej in zahvali se!« Mina je dvignila pregrinjalec s spečega otroka, ki je bil ves v žipkah in svilenih pentljah.

»Gospa, to je prelepo za nas!« je strmел Primož.

»Srečni!« je ponovila gospa, ko sta Strgarja odhajala, in žalostna gledala za njima.

Doma so se usuli otroci krog njiju, bil je potisk med bratci in sestricami, kdo bo prvi pozibal to prelepo punčko, ki jim jo je kazal oče. Primož je položil Minco v zibko. Otroci se niso upali dotakniti sestrice spričo prebele lepote, v katero je bila zavita.

Strgar pa je prijel Mino za obe lici ter se smejal:

»Kakor je božja volja, kajne, Mina?« In poljubil ženo, kakor bi bil prišel z njo šele od poroke.

Dolgohec in medved

Bili so hudi časi. Obleka se je podražila, mnogo otrok je bilo nagih. Kmet je posekal gozd, drevje prodal prekupčevalcu, grmičje požgal in posejal na pogorišču oves.

Oves je lepo zorel, kar sta opazila tudi zajec in medved ter mnogokrat hodila v goste. Nekega večera sta se srečala v ovsu. Medved je zarenčal nad dolgohim paglavcem:

»Poberi se od tod, oves je moj!«

Zajec je pomigal z ušesi in odvrnil:

»Oves je tvoj, prav, pozobljem ga pa jaz; taka hrana mi tekne!«

Tako oblastno besedičenje je debeluhu zaprlo sapo, zajec pa je nadaljeval:

»Buča, meniš, da moraš vse ti požreti, ker si večji od mene. Za oves se še stepeva, da ti bodo žvižgale pete. Kar poskusiva se! Pa ne, da bi kateri pri tem zgubil življenje! Stisniva najprej kamen; kateri ga bo tako stisnil, da bo prišla voda iz njega, tistega bodi oves!«

Medved je zdrobil kamen v prah. Izpod krempljev so mu švigale iskre, a voda le ni prišla iz njega. Zajec je udaril po kamnu, ga prej skrivaj omočil in ga ponudil začudenemu medvedu pod nos:

»Vidiš, buča, ti si slabič! Če se te samo dotaknem, bo po tebi in ležal boš za tisto goščo!«

»O-joj, o-joj majhna je žaba, pa mi je mojster. Naj velja, kar hoče, zbežati bo treba,« je vzdihnil medved. Zajec je strigel z ušesi in vse slišal. Debeluhu je svetovalo:

»Utrujena sva, pojdiva na tisti hrišček k plotu in se spočijva!«

Kakor sta rekla, sta tudi naredila.

Medved je smrčal, zajec tudi. Zajec je res spal, medved pa ne. Že je medved mislil, da se mu nudi ugodna priložnost, da bi zbežal. Pogledal je zajca in videl, da ima

odprte oči. Čakal je še dolgo, zajčeve oči pa so vedno bolj buljile. V skrajni sili se je medved opogumil in zbežal, da so pete žvižgale in mu je dlaka stala pokonci kakor petelinu perje.

Ustavil ga je šele volk:

»Hej, pobratim, kam tako naglo, saj vendar ne gori voda!«

Kosmatinec je v sramu priznal:

»Ljubi brat, skoraj bi bilo po meni, majhna žaba mi je mojster!«

»Dvema pa gotovo ne bo,« je menil volk. Šla sta pod klanec gledat junaka zajčka. Medved se je postavil na zadnje noge in videl zajca, volk pa ne, ker se ni znal postaviti na zadnje noge.

»Vidim, da ti moram pomagati,« je rekel kosmatinec, prijel volka, se postavil za njim na zadnje noge, ga dvignil visoko v zrak in vprašal:

»No, ali ga vidiš tam za plotom? ... Mrčina, odgovori, ga vidiš ali ne?«

Volk pa ni odgovoril ne sedaj in ne pozneje, ko ga je medved izpustil iz objema, kajti medved ga je bil pri dvigu stisnil tako krepko, da je bilo po njem.

Ko je medved videl mrtvega tovariša, je izbulil oči:

»Sam pogled ga je umoril! Moram biti pač zelo trden, da ni že po meni, ko sem vendar z zajcem govoril in še celo poleg njega ležal!«

Kosmatinec je brž pobegnil iz naših krajev, kjer je dosti zajcev, in se še danes ni vrnil; tudi volkov ni več pri nas, kajti poslednega je stisnil medved, ko mu je hotel pokazati zajca.

Nasprotno pa pri nas miga vse polno dolgohcev v ovsu, ki jih najdeš tudi za plotom. (Narodna pravljica)

Visoška kronika

27. Dr. Ivan Tavčar

Na gorenji veži se je prikazala visoka in široka oseba našega gospoda župnika Janeza Kašperja. Prijazno je izpregovoril:

»Med potjo in že prej se mi je pravilo, da je zbolel oče Polikarp. Zatorej prihajam, da ga v bolnišnici obiščem, kakor mi je predpisano.«

Brez obotavljanja je krenil proti sobi, v kateri je ležal bolnik. Mojega odgovora ni čakal. Sicer me je pa tako previhral strah zaradi tega nepričakovanega obiska, da bi ne bil mogel ničesar odgovoriti, če bi bil tudi hotel.

Z besedami: »Prav mu pride ona ali druga beseda tolažbe,« je odprl župnik vrata ter vstopil. Z njim sem vstopil tudi jaz.

Ali naš dušni pastir je takoj obstal, kakor bi se bil izpremenil v kamen. Pri bolniku je stal predikant Valentin, vnuk Felicijanov, v črnem talarju in bel platnen trak je imel okrog vratu. Ravno je bil razprostrl roki, kakor ju razprostirajo pri blagoslovu tudi naši duhovniki.

Ker je bilo v sobi še čisto svetlo, je spoznal gospoda župnika Janeza Kašperja. Takoj je nehaj blagoslovljati in odskočil od postelje, da sta se na mali mizici prikazala kelih in plošček, katera se potrebujeta pri luteranskem obhajilu.

Župnik Jager je bil povsem na jasnem, da se tu opravlja bogoslužje, in sicer ne katoliško. Še bolj jasno pa mu je vse postalo, ko je Valentin Trubar prišel proti njemu z rokami mahati ter kričati:

»Hlapec Belijalov, kaj motiš steze Gospodovih služabnikov? Tu se je okrog bistrega studenca čistega evangelija ustvaril travnik prave božje besede! Čuvaj sem tu, da se ne boš valjal po zeleni travi; valjaj se po blatu babilonske nečistnice! Zatorej odidi odtod, kamor nisi bil klican!«

Poljanski župnik se ni spuščal v prepire s predikantom. Molče se je obrnil. Z njim sem odšel tudi jaz potr iz sobe.

Na veži se je gospod zamislil, ker ni vedel, kako besedo bi izpregovoril. Moralo ga je silno presumiti, da je v teh časih v njegovi lastni župniji in v zlic njegovemu trudu za čisto vero mogel uganjati svoje krivoverske zmede luteranski predikant, o katerih se je mislilo, da jih je škof Ohroen vse pogнал iz dežele. Bridki občutki so polnili srce dušnega pastirja in po pravici je bil jezen, ko se mu je za hrbtom sejala peklenška ljulika na njivo, katero je oskrboval. Bil je v resnici žalosten, ko je izpregovoril:

»Kar notri me boli, ko vidim, kako polaga krivoverec v klado dušo starega grešnika! Bog mi odpusti, Izidor, da tako govorim o tvojem očetu! Ali ta klada je sramotnejša od klade na loškem trgu, v kateri sem ravnokar videl tobe! Veruj mi,

da je tako! Novo župnišče mi dela toliko skrbi, župljani ne zbirajo denarja, pa tudi izpoved in sveto obhajilo opravljajo kaj malomarno. Sedaj pa še to: v hiši, ki je najbogatejša v srenji! Slep sem bil, a danes so se mi odprle oči! Koj jutri pišem pismo v Ljubljano, da škofija ukrene, kar se ji vidi potrebno.«

Na kolena sem padel pred gospoda očeta, da bi take sramote ne nakopal na naše pošteno ime in da naj ima usmiljenje z nedolžnimi, ki so pod to streho zvesti katoliški cerkvi. Ni se dal preprositi. Tarnal sem za njim in pretakal solze kakor otrok.

Pri orehu sem odvezal konjiča ter ga vodil za gospodom, ker nisem hotel, da bi pred hišo sedel v sedlo ter se tako odtegnil mojim prošnjam. Spremil sem ga do tja, kjer se Sora lomi, kjer je torej plitva in kjer vozimo in jahamo čez vodo.

Ves čas sem moleđoval, da bi opustil naznanilo. Vojskoval sem se z gospodom Janezom Kašperjem, kakor se je s svojo bridkostjo vojskoval gospod Kristus na Oljski gori! Tudi sem se branil — kar je bila mo-goče nesramna predrznost — da bi mu prepustil konja, dokler ni uslišal moje prošnje.

Navseposled se je omehčal in pogodila sva se, da plačam za novo podobo sv. Stefana na desnem stranskem oltarju v cerkvi sv. Martina v Poljanah, katero je bil župnik naročil pri mojstru Rempu in katero bi bil plačal v obrokih, dvajset nemških gol-

dinarjev. Šele nato sem mu pomagal v sedlo.

Pri mojstru Rempu sem ob tednu plačal dvajset nemških goldinarjev. Izročil mi je potrdilo, ki ga je spisal mestni pisar, in vesel je bil, da je denar tako hitro prejel.

Potrdilo sem izročil gospodu Janezu Kašperju, ki mi je obljubil, da hoče prihodnjo nedeljo župljanom oznaniti, da je sv. Stefana poplašala visoška hiša.

Pri škofiji nas sicer ni naznanil, s prižnice pa gospod Jager tudi ni oznanil, kar je bil obljubil. Predikant ga je bil pre-hudo, razžalil, da ni mogel pozabiti vsega, kar je bil doživel na Visokem. —

Ko sem stopil v sobo k očetu, Valentin Trubar še ni bil odšel. Oče je bil medtem vstal in pozval me je, da mu pomagam.

Iz plevnice sva s težavo izvlekla železni zaboj. Oče ga je odklenil, vzal iz njega deset rumenjakov ter jih izročil predikantu, rekoč: »Pravično je, da živi od oltarja, kdor služi oltarju!«

Nikdar mi denarja, če je šel od hiše, ni bilo tako žal, kakor tisti večer!

Valentin Trubar je dukate pograbil ter izginil z nočjo.

Zaboj sva zopet spravila v plevnico. Oče pa je zlezal na ležišče in je noč za nočjo zopet spal na svojem denarju.

Veliko hudega sem doživel ta nesrečni dan!

(Dalje prihodnjič)

9 dni še lahko kupite po STARIH ZELO NIZKIH CENAH SIVALNE STROJE NAJBOLJSIH IN NAJBOLJ ZNANIH ZNAMK ZA VAŠE GOSPODINJSTVO

na naši **razstavi šivalnih strojev** od petka 3. februarja do zaključno sobote 11. februarja 1961

- Električni šivalni stroji v kovčku s kompletnim priborom od S 2.100.—
 - Šivalni stroji za dom v krasnih omarah od S 2.675.—
 - Cik-cak šivalni stroji, kompletni od S 3.460.—
- Pri naplačilu 400.— šil. takojšnja dostava. — Mesečni obroki po 100.— šil., 160.— šil. ali 200.— šilingov.

- 20-letna garancija za vsak šivalni stroj
- brezplačno šolanje po vestnih strokovnih močeh
- dostava franco v vse kraje
- Najbogatejša izbira
- brezobvezni ogled
- pri takojšnjem plačilu največji možni popusti
- stalna in pazljiva postrežba odjemalcev

Specialna trgovska hiša za šivalne stroje

JOSEF RIEBLER jun. SPITTAL/Drau Neuer Platz 6, tel. 25-88

Hiša, ki vašega zaupanja ne bo nikoli razočarala!

Poštni sli na konjih

NEVARNA ZAMENJAVA. Nekoč je enega izmed poštnih jezdecov obstreljevala karavana novonasteljencev, ki so zapuščali mesta na vzhodni obali Združenih držav ter prodirali globoko v še divji zapad. Po svojem povratku je naseljenec poklical na odgovor. Opravičili so se mu: „Mislili smo, da ste ropar, ki beži pred močjo zakona.“ Takrat je namreč v redko naseljenih pokrajinah mrgolelo razbojnikov.

DRŽAVLJANSKA VOJNA. Začetek državljanske vojne je bil obenem konec Pony-Expressa. Vendar so v pičlih 18 mesecih njegovega obstoja poštni sli na konjih 300 krat prejahali progo St. Louis — San Francisco — St. Louis in prenesli 35.000 pismen in drugih poštnih vreč. Na progi Vzhod — poštnih pošiljk. Pri vsem tem so bile izgube zelo majhne: 1 mož in 1 poštna vreča.

TRGOVSKI NEUSPEH. Kljub svojemu izvrstnemu poslovanju pa je bil Pony-Express v trgovskem pogledu polomija. Pogodba z vlado o prenosu pošte, na katero je podjetnik računal, je splavala po vodi, kot zasebno podjetje pa je Pony-Express delal z izgubo. Za vsako pismo je dobilo na pristojbinah približno 3 dolarje, dočim je prenos enega pisma stal povprečno 16 dolarjev. (Dalje)

Dravo so prisilili v novo strugo

Mogočna eksplozija je minulo soboto ob 12.10 uri pretresla ozko dravsko dolino pri Kazazah. Približno 350 kub. metrov zemlje skalovja je šinilo blizu 70 m visoko v zrak. V zaščitnem okopu, ki je doslej branil dravskim vodam dostop do stavbišča, kjer „Avstrijske dravske elektrarne dd.“ grade novo elektrarno, pa je zazijala 10 m široka odprtina, v katero so se sprva počasi, potem pa vedno hitreje zgrinjale dravske vode ter tekle proti že izgotovljenemu betonskemu jezju nove elektrarne. Generalni direktor ing. Werner, ki je bil s pritiskom na gumb sprožil eksplozijo, je segel v roke obema mojstroma za razstreljevanje Pirkerju in Granigu, nato pa zbranim predstavnikom javnega življenja, novinarjem (foto-, radio-, in televizijskem reporterjem z zmagoslavnim nasmehom dejal: „To je za nas velik trenutek“.

Je zares, kajti v prihodnjih 14 dneh bodo s kamnjem, betonskimi kockami, skalovjem in zemljo

„Iluzije“, ki so resnične

Ponavadi radi čez Dunaj godrnjamo, ker od tam je redkokdaj kaj dobrega pride, pač pa mnogo dobrega tja odide. Vse davčne reke šilingov teko na Dunaj. Toda danes lahko naznanimo prihod nekaj res lepega in prijetnega z Dunaja. Od 8. februarja bo v ledeni areni v velesesejski palači gostovala znana Dunajska revija na ledu („Wiener Eisrevue“)

Kdor je videl kako lansko predstavo, temu ni treba nič praviti. Drugim pa povemo, da bodo zopet lahko videli na ledu „baletni zbor“ 26 postavnih deklet, ki so povrh vse prave umetnice na ledu. Med solisti nastopata tudi letos dr. Eva Pavlik ter „valčkova princeska“ Ingrid Wendl, nadalje duo Putzinger ter cela vrsta drugih solistov, med katerimi je tudi Mr. Jackie ali po naše „gospod Jakec“, edini drsajoči šimpanz na svetu.

Glasbo je zopet pripravil znani dunajski komponist popevk in operet Robert Stolz, celotno vodstvo pa ima v rokah Willy Peter. Ker vsaka taka revija stoji in pade s kostumi, je oblekam posvečena posebna skrb. Vseh kostumov skupaj je 499, in če vštujemo še praznjo obleko „gospoda Jakca“, točno 500. Za kostume so porabili 15.000 (reci petnajstisoč) metrov blaga, zatorej ne bo mogel nihče očitati, da kažejo dekleta, ki so premalo oblečena! Samo za eno spodnje krilo znanih kostumov za valček porabijo 56 metrov blaga.

Pa za danes zadosti. Zaradi velikega navala, ki ga pričakujejo, svetujemo, da si karte nabavite že v predprodaji.

Veliki valček „Dunajske revije na ledu“.

73. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM

12. do 19. marca 1961

- Tekstil in moda:** Razstava krzne; Luksuzni artikli; Igrače; Razstava športnih potrebščin; Posebna razstava „Idealni prostor za camping“; Modne razstave
- Tehnika in industrija:** Stroji; naprave; Gradbeni sejem; umatne snovi; tehnika v gospodinjstvu
- Kmetijsko in gozdno gospodarstvo:** Kmetijski stroji in njih predvajanje; sejem goveje živine za rejo; posebna razstava: Racionalizacija gozdarstva; živila in nasladi; vinska poskušnja.

Kolektivne obrbne razstave

Mednarodna razstava pohištva

Obe razstavišči - velesesejska palača in velesesejsko področje - sta odprti dnevno od 9. do 18. ure, vinska poskušnja in živilska razstava pa do 20. ure. Velesesejska palača bo v torek, dne 14. marca, odprta do 21. ure.

25 odstotkov popusta za zunanje obiskovalce na železnicah in avioobusih. Velesesejske izkaznice so na razpoložbo pri deželnih in okrajnih kmetijskih zbornicah ter vseh z ustrežno tablico onaćenih prodajalnah.

dravske elektrarne dd.“ so si prizadevale, da z gradnjo podprejo kolikor mogoče koroško gospodarstvo, zato je polovica naročil bila oddana koroškimi podjetjem, ostanek pa drugim firmam v Avstriji, le 1% je šel v tujino. Gradnja elektrarne pa je prinesla tudi gospodarske koristi bližnji okolici, kajti letno so mogli delavci izdati približno 20 milijonov šil. iz svojih zaslužkov, če računamo po 500 šil. mesečno za vsega. V časih največje zaposlitve je na gradišču delalo 700 delavcev, med katerimi je bilo 77 stalnih nastavljenecv družbe. Po dovršenih gradbenih delih bo pa nova dovozna cesta, ki je bila zgrajena, izročena javnemu prometu. Nudila bo novo in boljše zvezo med Velikovecem in Pliberkom, obenem bo pa omogočila izkorišćenje tihe in lepe kazaške okolice za tujsko-prometne namene. Za odkup zemljišč, ki bodo prišla pod vodo ali kako drugoče odtegnjena svojemu prvotnemu namenu, je bilo izplačanih 46 milijonov šil.

Sedaj pa že pripravljajo načrte za novo elektrarno pri Rožeku.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIJU

PONEDELJEK 6. 2.: 14.00 — 14.45 Poročila, objave. Pregled sporeda. — Zvočni obzornik. — 18.00 — 18.15 J. F. Perkonig: Ugrabljena strd. — **TOREK 7. 2.:** 14.00 — 14.30 Poročila, objave. — Hišna imena v okolici nekdanje graščine Humperk na Koroškem. — Koroške narodne pesmi in viže. — **SREDA 8. 2.:** 14.00 — 14.45 Poročila, objave. — Za ženo in dekle. — Kar želite, zaigramo. — **ČETRTEK 9. 2.:** 14.00 — 14.30 Poročila, objave. — Bolje je paziti kot zdraviti se. — **PETEK 10. 2.:** 14.00 — 14.45 Poročila, objave. — Živo srečanje: Valentin Polanšek. — Slovenske umetne pesmi. — **SOBOTA 11. 2.:** 09.00 — 10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. **NEDELJA 12. 2.:** 07.30 — 08.00 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

ZAHVALA

ob smrti naše drage šulnove matere in tete

Ljudmile Miklin, roj. Kraut

Po njeni zadnji želji in naši dolžnosti se zahvalujemo vsem, ki ste jo spremljali k zadnjemu počitku in se ji spominjali v molitvi in pri sv. maši. Zahvalujemo se preč. g. provizoriju Vinkotu Zaletelu za vso duhovno oskrbo bolnice, za lep pogreb in ganljive in tolažljive besede, preč. g. dekanu Kristu Sriencu za pomemben nagrobni nagovor in za spremstvo kakor tudi preč. g. kaplanu Mihorju. Zahvaljujemo se cerkvenemu pevskeemu zboru za žalostinke, vsem, ki ste darovali vence. Zahvala vsem sosedom in prijateljem, ki ste jo v težki bolezni obiskali in tolažili. Zahvala tudi za izraženo sožalja. Posebna zahvala tudi Tereziji Leitgeb za požrtvovalno postrežbo bolnice.

Mož Alojzij, brata, sestra, nečaki in nečakinje in sorodstvo.

Iz filmskega sveta

Borovlje

Sobota, 4. 2.: Tarzans Kampf ums Leben (IIa). — Pustolovske zgodbe iz džungle. Nedelja, 5. 2.: Ein Tag, der nie zu Ende geht (III). — Dolgočasna ljubezenska zgodba med vojno vdovo in kapitanom neke ladje v nevtralni Irski l. 1943. Torek, 7. 2.: Aricona-Express (IV). — Meksikanec se bori z roparji in pomaga pravici do zmage. Film iz divjega zapada, po že znanih vzorcih. Četrtek, 9. 2.: Nackt im Strom (IVa). — Nedožljno obsojen kaznjenc, ki si pridobi pri neki povodnji svobodo, se hoče maščevati nad pravim morilcem. Surova pustolovska zgodba.

Bistrica v Rožu

Sobota, 4. 2.: Die Sklavenkaravane (III). — Pustolovska zgodba po Karlu Mayu. Nedelja, 5. 2.: Drei Bayern in Berlin (IVa). — Sreda, 8. 2.: Dönsjäger (IVa). — Slab letalski film.

Pliberk

Sobota in nedelja, 4. in 5. 2.: Ich werde dich auf Händen tragen (II). — Mlado dekletce se dolgo ne more spoprijazniti s tujo mačeho: Dramatičen film. Torek in sreda, 11. in 12. 2.: Ihr Verbrechen war Liebe (IVb). — Kriminalni film. Trem pobeglim kaznjencem se ponesreči poizkus, da bi se rešili v inozemstvo.

Št. Jakob v Rožu

Sobota, 4. 2.: Mädchen für die Mambo-Bar (IVb). — Slab gangsterski film. Nedelja, 5. 2.: Wenn die Glocken hell erklingen (IIa). — Dunajski pevček pripelje svojega priletnega očeta in svojo mater do sprave. Torek, 7. 2.: Der geheimnisvolle Gefangene (IV). — Slab pustolovski film.

Radlmayer pomaga varčevati!

Theresienthalertkanina pri

RADLMAYR

BELJAK-VILLACH